

Czy pszczoły w nocy śpią?

Wywiad z Kazimierzem Panasiukiem, nestorem poleskich pszczelarzy
STRONA 6

Szparagi na talerzu

Z migdałami, z szynką, owocami morza, albo na gorących gofrach
STRONA 16

Leśne dzieci

Od bazy w zagajniku do leśnego przedszkola

Strona 5

Radziwiłłowie zajadali się ostrygami

W pałacu, który kiedyś istniał w Białej Podlaskiej. Świadczą o tym znaleziska, na które natrafili archeolodzy. Część z nich będzie wyeksponowana w Muzeum Południowego Podlasia

Ewelina Burda

Fundamenty dawnej kuchni zespołu pałacowego odkryto podczas prac rewitalizacyjnych, które wciąż trwają w parku Radziwiłłowskim.

– Mamy odsłonięte pozostałości po kuchni, najprawdopodobniej chłodni, czyli dużej lodówki, która służyła do przechowywania żywności, głównie ostryg, które tutaj spożywano w dużej ilości – podkreśla archeolog Mieczysław Bienia, który nadzoruje prace wykopaliskowe.

Przypomnijmy, że założenie pałacowo-obronne Radziwiłłów było jedną z największych rezydencji magnackich XVII wieku.

Ostatecznie pałac został zdewastowany i rozebrany na cegłę po 1883 roku. Na miejscu zachowały się między innymi brama wjazdowa, wieża, oficyny czy kaplica zamkowa.

Skąd wiadomo, że dawny ród zajadał się ostrygami?

– Znaleźliśmy muszle. Ale w chłodni przechowywano też ryby i mięswo. To wszystko było składane wraz z łodem transportowanym

Fundamenty dawnej kuchni zespołu pałacowego odkryto

z Krzny. W chłodni był bruk, w którym widać niecki. Łód wolno topniała, a woda parowała. Poza tym bruk ułożono na tyle dobrze, że gryzonie nie dostawały się do środka – tłumaczy Mieczysław Bienia.

Ale fundamenty pałacowej kuchni to nie wszystko.

Podczas prac rewitalizacyjnych, które trwają w parku Radziwiłłowskim, odkryto fundamenty dawnej kuchni. W pałacowej chłodni przechowywano m.in. ostrygi

FOT. UM

– Odkryliśmy fragmenty kafli, między innymi takie z radziwiłłowskimi herbami. Ciekawe są też zbiory porcelany – opowiada archeolog. To na przykład filiżanka wytwarzana najprawdopodobniej w bialskiej farfurni za czasów Anny z Sanguszków Radziwiłłowej.

– Liczymy, że to podniesie prestiż naszej placówki i wzbogaci naszą ofertę, ale też ofertę turystyczną miasta – podkreśla Rafał Izbiński, dyrektor muzeum, do którego trafią zbiory.

Prace wykopaliskowe wciąż trwają. Archeolodzy chcą jeszcze odsłonić fundamenty dawnego pałacu. – Mury są zachowane w różnym stopniu. Od strony północnej niemal w idealnym stanie. A od strony południowej, bardziej podmokłej, wyglądają bardzo słabo – nie ukrywa Mieczysław Bienia. Wiadomo jednak, że odkopane mury mają być wyeksponowane zwiedzającym.

– Trzeba będzie nadbudować zarys tych murów, tak aby można to było łatwo zobaczyć – przyznaje Jan Maraśkiewicz, konserwator zabytków w Białej Podlaskiej.

Obecnie trwają prace przy rewitalizacji parku. Drewniana kładka połączy ten obszar ze ścieżką rowerową wzdłuż Krzny. Natomiast od szczytu Oficyny Zachodniej powstanie droga z kostki granitowej. Urzędnicy przekonują, że wykopaliska nie opóźnią prac rewitalizacyjnych.

Bezpieczeństwo

Uwolnienie patentów to jedna z kluczowych kwestii w walce z wirusem. Dostęp do szczepionek powinien

Katarzyna Prus

Od poniedziałku ze szczepień przeciwko COVID-19 mogą korzystać 16 i 17-latk, a niebawem ma też zapaść decyzja w sprawie podawania szczepionki młodszym nastolatkom w wieku 12-15 lat. Czy szczepienia u tych pacjentów mogą budzić wątpliwości?

– Decyzja o włączeniu do programu szczepień 16 i 17-latków jest bardzo dobra. Nastolatki w tym wieku prowadzą bardzo aktywne życie, w szkole i poza szkołą, co wiąże się z większym ryzykiem transmisji wirusa. Szczepienia mogą to zahamować. Nie ma też powodów do obaw w kwestii bezpieczeństwa czy skuteczności szczepionki, bo ta grupa wiekowa brała udział w badaniach prowadzonych przez firmę Pfizer. Nie było żadnych negatywnych reakcji po szczepieniu, które nie pojawiłyby się wcześniej u pozostałych grup wiekowych.

Skuteczność też jest na analogicznym poziomie, czyli ok. 95 proc.

Takie szczepienia wymagają jednak zgody rodziców lub opiekunów prawnych i tu może pojawić się problem. Może zdarzyć się tak, że nastolatek będzie chciał się zaszczepić, ale rodzic nie będzie chciał się na to zgodzić, albo odwrotnie. W obu przypadkach ważne są rzetelne argumenty. Najlepiej skontaktować się z lekarzem lub na przykład skorzystać ze źródeł internetowych, które opierają się na wiedzy medycznej, np. **WARTOSZCZEPIC.ORG** – strony stworzonej przez Fundację Szczepienia – rozwiewamy wątpliwości. Za jej pośrednictwem można też zadać pytanie ekspertowi w dziedzinie szczepień.

W kwestii szczepień powyżej 12 lat, czekamy na decyzję Europejskiej Agencji Leków, która ma już wyniki badań prowadzonych w tej grupie wiekowej przez firmę Pfizer, a decyzja ma zapaść na przełomie maja i czerwca. **Dlaczego do szczepień nastolatków jest przeznaczona tylko szczepionka Pfizera?**

– Z prostej przyczyny: inni producenci preparatów dostępnych w tym momencie na rynku, nie prowadzili badań w tych grupach wiekowych. Wymaga to ogromnych środków finansowych, którymi ten koncern dysponuje.

To oznacza również potężne korzyści biznesowe, bo jeśli decyzja w sprawie młodszych nastolatków również będzie pozytywna, firma będzie mieć monopol na szczepienia niepełnoletnich pacjentów. Z drugiej

jednak strony, włączenie do szczepień kolejnej grupy zwiększa szansę na szybsze osiągnięcie odporności populacyjnej.

A co z łączniem szczepionek i podawaniem dwóch dawek różnych producentów?

– Podawanie różnych szczepionek nie jest nowym pomysłem i zostało sprawdzone już znacznie wcześniej, np. przy szczepieniach przeciwko polio. W przypadku każdej choroby musi to mieć jednak potwierdzenie w badaniach klinicznych. Takie badania są już prowadzone w Wielkiej Brytanii. Znalezione są też wyniki badań w tym kierunku prowadzonych na myszach. Po pierwsze:

poziom przeciwciał przy podaniu dwóch różnych szczepionek, w zależności od odstępu między dawkami, był taki sam, albo nawet wyższy.

Kolejna dobra wiadomość to taka, iż w modelu mieszanym aplikowania szczepionek pojawiała się znacznie większa liczba komórek cytotoksycznych, które są drugim „ramieniem” walki z wirusem. Zobaczymy jak te wyniki przełożą się na badania prowadzone na ludziach, między innymi pod kątem bezpieczeństwa.

Z punktu widzenia immunologa, nie mam zastrzeżeń do łączenia szczepionek. Każda z nich, mimo że są oparte na różnych technologiach, wywołują tę samą reakcję organizmu – uruchamiają mechanizm obronny. **Jakie mechanizmy w walce z wirusem mogłyby mieć uwolnienie patentów na**

czepieństwo dla wszystkich

ch kwestii, jeśli chcemy szybciej osiągnąć odporność populacyjną na poziomie globalnym i zapewnić faktyczną ochronę przed
n być taki sam na całym świecie – **ROZMOWA** z prof. Agnieszką Szuster-Ciesielską z Katedry Wirusologii i Immunologii UMCS w
Lublinie

W środę w Szpitalu Klinicznym nr 4 w Lublinie ze szczepień przeciwko COVID-19 skorzystała 16-letnia Karolina. – Chciałam zaszczyć się nie tylko dla siebie, ale też żeby rodzina i znajomi mogli czuć się bezpiecznie. Na pewno będę namawiać do tego innych – mówi Karolina. – To była naturalna decyzja, zwłaszcza teraz, kiedy dzieci wracają do szkół, warto z tego skorzystać. Zarejestrowaliśmy się już pierwszego dnia po północy i trafiliśmy na szybki termin – dodaje tata Karoliny

FOT. JACEK SZYDŁOWSKI

szczepionki przeciwko COVID-19?

– To jedna z kluczowych kwestii, jeśli chcemy szybciej osiągnąć odporność populacyjną na poziomie globalnym i zapewnić faktyczną ochronę przed wirusem. Dostęp do szczepionek powinien być taki sam na całym świecie. Na razie szczepienia są prowadzone w bogatych i rozwiniętych krajach. To jednak nie zapewni bezpieczeństwa nam wszystkim.

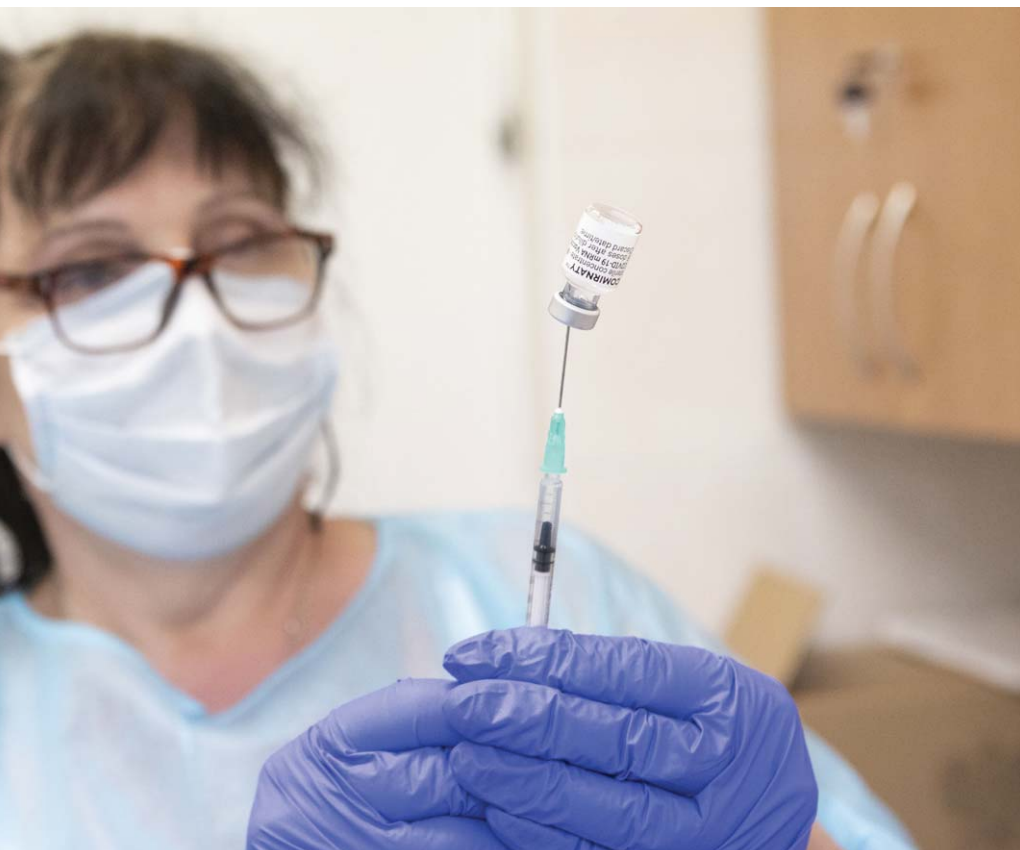
Wirus nadal będzie zagrożeniem tam, gdzie tej ochrony nie ma, albo jest ona na bardzo niskim poziomie,

na przykład w Afryce. Mało tego, wirus cały czas mutuje, mogą powstać warianty, które okażą się odporne na szczepionki. Stąd w wielu krajach, również w Polsce, powstały oddolne obywatelskie inicjatywy apelujące o uwolnienie patentów szczepionkowych, do których to inicjatyw przyłączyły się między innymi środowiska lekarzy, naukowców, artystów, prawników czy ekonomistów. W USA o uwolnienie patentów zaapelował prezydent Joe Biden.

W Polsce pracujemy aktualnie nad listem w tej sprawie

do prezydenta i premiera. Nasza Koalicja „Nie tracmy czasu” (facebook.com/nietracmyczasu) uwolniła petycję skierowaną do wszystkich środowisk w sprawie powszechnego dostępu do szczepień, którą może podpisać każdy (<https://tiny.pl/rbpbr>). Chcemy też nawiązać kontakt z autorami podobnych inicjatyw w innych krajach europejskich.

Pod koniec ubiegłego roku powstał również europejski ruch „No profit on pandemic” (Nie dla zysku z pandemii). Więcej o tej inicjatywie można znaleźć na stronie:

IF-II.747.50b.2021
Lublin, 13 maja 2021 r.

WOJEWODA LUBELSKI

OBWIESZCZENIE WOJEWODY LUBELSKIEGO

O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA W SPRAWIE O USTALENIE LOKALIZACJI REGIONALNEJ SIECI SZEROKOPASMOWEJ

Na podstawie art. 52 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 777) oraz art. 49 i art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 735)

Z A W I A D A M I A M ,

że na wniosek z dnia 5 maja 2021 r. (data wpływu do Kancelarii Głównej LUW w Lublinie – 7 maja 2021 r.) Hrubieszowskiej Telewizji Kablowej Sp. z o.o., ul. Gustawa Morcinka 20 lok. 4, 01-496 Warszawa, adres do korespondencji: S.E.P. Sp. z o.o., ul. Tęczowa 2, 22-500 Hrubieszów, wszczęto postępowanie o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej w odniesieniu do części zamierzenia inwestycyjnego na obszarze województwa lubelskiego tj. budowy masztu telekomunikacyjnego na nieruchomości położonej na terenie powiatu hrubieszowskiego.

Oznaczenia nieruchomości objętej wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej:

GMINA MIRCZE OBRĘB: 0219 TUCZAPY - dz. o nr ewid. 407.

Jednocześnie informuję, że:

- Z dniem doręczenia zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie o ustalenie lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej:
 - w odniesieniu do nieruchomości objętej wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej, do czasu wydania takiej decyzji, nie wydaje się decyzji o pozwoleniu na budowę dla inwestycji innej niż inwestycja celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy, a toczące się postępowania w tych sprawach ulegają zawieszeniu z mocy prawa do czasu wydania ostatecznej decyzji w sprawie ustalenia lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej,
 - obrót nieruchomości objętej wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej oraz ustanowienie na niej ograniczonych praw rzeczowych, nie wpływa na toczące się postępowanie.
- W przypadku zbycia własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości objętej wnioskiem o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej, po doręczeniu zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie o ustalenie lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej, nabywca i zbywca są zobowiązani zgłosić Wojewodzie Lubelskiemu (Wydział Infrastruktury) dane nowego właściciela lub użytkownika wieczystego. Niedokonanie powyższego zgłoszenia i prowadzenie postępowania bez udziału nowego właściciela nie stanowią podstawy do wznowienia postępowania.

Zgodnie z art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego, do czasu wydania decyzji, strony postępowania mogą zapoznać się z aktami sprawy w siedzibie Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie przy ul. Lubomelskiej 1-3, Wydział Infrastruktury, tel. 81 74-24-357 w godzinach pracy Urzędu, po wcześniejszym telefonicznym umówieniu. W toku postępowania strony mogą wypowiedzieć się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań w przedmiotowej sprawie.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 pkt 3 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w związku z art. 49 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, zawiadomienie pozostałych stron postępowania uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia w którym nastąpiło publiczne ogłoszenie poprzez obwieszczenie w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie i w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej LUW w Lublinie, w Urzędzie Gminy Mircze, a także w prasie lokalnej.

Z upoważnienia Wojewody Lubelskiego
Aneta Ciesielczuk
Dyrektor
Wydziału Infrastruktury
/podpisano elektronicznie/

Chcemy być dobrymi sąsiadami

ROZMOWA z Tomaszem Fiszerem z firmy OX2, która w przyszłym roku chce rozpocząć budowę farmy wiatrowej w gminie Kraśnik. Jest kierownikiem kraśnickiego projektu. Przeciwno zaplanowanej inwestycji protestuje część mieszkańców. Wśród niezadowolonych są m.in. właściciele działek, którzy znaleźli się w strefie oddziaływania wiatraków i obecnie nie mogą zacząć budowy swoich domów

• Jak państwo znaleźliście się w gminie Kraśnik?

– Firma OX2 kupiła projekt farmy wiatrowej Kraśnik w listopadzie 2020 r.

• Pozwolenie na budowę jest wydane na inną firmę?

– Tak. Z tym, że pozwolenia na budowę były dwa. Pierwsze zostało wydane w 2019 r., drugie zamienne w 2020 r.

• Co to znaczy „zamienne”?

– W 2019 r. pozwolenie na budowę było na inny rodzaj turbin. W 2020 r. poprzedni inwestor i – właściciel spółki Contino Kraśnik, który przygotowywał kraśnicki projekt, zmienił te turbiny na urządzenia najnowocześniejsze na rynku. Każdego roku pojawiają się coraz nowsze urządzenia, o lepszych parametrach energetycznych i środowiskowych. Są wydajniejsze, bezpieczniejsze i cichsze. Dlatego też zapadła decyzja o zmianie turbin. Wtedy też zostało wydane pozwolenie zamienne, na nowe urządzenia, które to pozwolenie, zgodnie z przepisami prawa budowlanego mogło już być wydane tylko przez wojewodę, a przez to sprawę prowadził Lubelski Urząd Wojewódzki. Natomiast pierwsze pozwolenie z 2019 zostało wydane przez Starostwo Powiatowe w Kraśniku.

• Dlaczego firma OX2 kupiła projekt od Contino?

– Firma zdecydowała się na tę transakcję, bo ma ona szansę na realizację i jest dobrym projektem. Proces zakupu projektu dotyczącego farmy wiatrowej nie jest krótki, trwa kilka miesięcy. Podobnie jak prywatnie decydujemy się na zakup mieszkania czy samochodu, to nie podejmujemy decyzji od razu, tylko zastanawiamy się i analizujemy sytuację, sprawdzamy. Podobnie było w przypadku firmy OX2, która przeanalizowała kraśnicki projekt pod różnymi aspektami: środowiskowymi, technicznymi, ekonomicznymi, pod względem jakości dokumentów. Prawomocne pozwolenia na budowę świadczą o tym, że planowana inwestycja została sprawdzona przez różne instytucje (starosta, wojewoda) i jest duża szansa na jego realizację. I dlatego też w listopadzie transakcja została sfinalizowana, przez firmę OX2, która nabyła projekt. W listopadzie 2020 farma wiatrowa Kraśnik wygrała aukcję na sprzedaż energii do sieci i zagwarantowała sobie możliwość sprzedaży energii do sieci. Wygrana na aukcji potwierdziła wysoką

FOT. MACIEJ KACZANOWSKI

jakość projektu FW Kraśnik, tym razem w procedurze aukcji realizowanej przez Urząd Regulacji Energetyki.

• Gdzie dokładnie ma powstać farma wiatrowa i ile będzie turbin?

– Farma wiatrowa Kraśnik składa się z 7 elektrowni wiatrowych. Wszystkie są na terenie gminy Kraśnik. Teren ten jest objęty miejscowym planem zagospodarowania stworzonym dla tej inwestycji. Plan powstał w 2014 r., zaś decyzja środowiskowa została wydana rok później. W związku z tym, że procedury rozpoczęły się jeszcze przed wejściem w życie Ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych tzw. „Ustawy odległościowej 10h” (to ustawa z 2016 r. określająca warunki i tryb lokalizacji oraz budowy elektrowni wiatrowych a także warunki lokalizacji elektrowni wiatrowych w sąsiedztwie istniejącej albo planowanej zabudowy mieszkaniowej – przyp. aut.), zostało wydane pozwolenie na budowę na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów. Odległość zaplanowanych 7 turbin od zabudowy mieszkalnej wynosi ponad 550 m. W tym obszarze, objętym miejscowym planem zagospodarowania, znajdują się uprawy rolne i nieużytki. Granica tego planu wynika bezpośrednio z analiz akustycznych, wykonanych na etapie jego tworzenia.

Istnieją normy hałasu, których inwestycja nie może przekraczać. Są to: od 50 do 60 decybeli w ciągu dnia i od 40 do 45 decybeli w nocy. Głośność tę można przyrównać do codziennego szmeru w domu, spokojnej rozmowy itp. Przepisy praw-

ne w naszym kraju nakładają obowiązek takiego zaplanowania inwestycji, aby wytwarzany przez nią hałas nie przekraczał tych wartości w miejscach będących stałymi siedzibami ludzkimi. Nowoczesne elektrownie wiatrowe, również te, które będą pracować w gminie Kraśnik, emitują bardzo mało hałasu. Już około 200 metrów od elektrowni jej dźwięk stapia się z tłem; dźwiękami wiatru i szeleszczących liści.

W związku z tym nie będzie negatywnego oddziaływania na tereny zamieszkałe. To wszystko zostało potwierdzone w analizach w trakcie całej procedury planistycznej i środowiskowej dla tego projektu i oczywiście będzie monitorowane, kiedy elektrownie będą pracować.

• Jak farma wiatrowa będzie oddziaływać na Kraśnik, najbliższe otoczenie ma być wiatrak nr 7?

– Dokładnie chodzi o oddziaływanie Ustawy odległościowej 10h (w przypadku kraśnickiej inwestycji to odległość 2150 m – przyp. aut.), która spowodowała bardzo dużo zamieszania i zablokowała nowe inwestycje na terenie kraju – nie tylko inwestorom z branży OZE, ale też mieszkańcom tych terenów. Bo to nie tylko chodzi o Kraśnik.

• Ale Kraśnik jest w o tyle gorzej sytuacji, że dla terenu graniczącego z planowanymi wiatrakami nie ma planu zagospodarowania przestrzennego.

– Tak, dlatego też ta ustawa spowodowała komplikacje nie tylko dla inwestorów, ale i mieszkańców. Chodzi o miejsca, gdzie nie ma miej-

scowego planu zagospodarowania, a jest to oddziaływanie 10h. Przez to wszystko została zablokowana możliwość inwestowania w przypadku mieszkańców w budynki jednorodzinne, w przypadku samorządów, również w budynki wielorodzinne. Działanie ustawy zwiększyło niejako krąg niezadowolonych.

• Blokuje rozwój miasta.

– To prawda, ustawa rzeczywiście blokuje rozwój inwestycji, ale w tych niekorzystnych przepisach jest pewien wentyl, tzn. możliwość przeciwdziałania takiej sytuacji Ustawa 10h dopuszcza taką możliwość, że w ciągu 6 lat od jej wejścia w życie, czyli do lipca 2022 r., w miejscach, gdzie nie ma miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta mogą taki plan utworzyć z dopuszczeniem w strefie 10h możliwości realizacji np. inwestycji mieszkaniowych.

• To oczywiście Kraśnik chce teraz zrobić.

– Tak. O problemie związanym z tym, że Urząd Miasta Kraśnik nie wydaje wuzetek (decyzji o warunkach zabudowy – przyp. aut.) i że jest niekorzystne oddziaływanie przepisów ustawy odległościowej, dowiedzieliśmy się w marcu tego roku od osób, od których dzierżawimy tereny pod elektrownię. Z tym, że trzeba w tym miejscu wspomnieć o pewnym fakcie. Tereny graniczące z farmą wiatrową na obszarze miasta Kraśnik miały plan zagospodarowania przestrzennego. I przez długi okres informacja o tym znajdowała się w Biuletynie Informacji Publicznej miasta Kraśnik, choć w 2017 r. plan ten został unieważniony przez decyzję sądu administracyjnego. Pytanie czemu tak późno urzędnicy z miasta przystąpili do opracowania planu zagospodarowania?

• Twierdzą, że nie byli stroną i nie wiedzieli budowie farmy wiatrowej.

– Pewne jest jedno. Wszystko zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującym prawem. Na pewno w 2019 r. miasto Kraśnik było informowane o wydanej decyzji pozwolenia na budowę. Potem było przeprowadzone postępowanie przez wojewodę. To, że miasto Kraśnik nie było informowane w czasie drugiej procedury wynikało bezpośrednio z przepisów prawa budowlanego oraz kodeksu postępowania administracyjnego. Ale nie chcę wracać

do przeszłości. Jako inwestor od razu chcieliśmy tę sprawę wyjaśnić i zadziałać. Dlatego rozmawiamy o tym z władzami miasta Kraśnik.

Obecnie są dwie możliwości rozwiązania tej problemowej sytuacji.

Pierwsza to uchwalenie planu zagospodarowania – w tej sprawie skontaktowaliśmy się już z przewodniczącą Rady Miasta Kraśnik oraz burmistrzem i w tej procedurze chcemy pomóc, bo chcemy być dobrymi sąsiadami. Druga możliwość to zmiana ustawy odległościowej. Spodziewany się, że w ciągu kilku miesięcy zostanie ona zmieniona. Obecnie trwają zaawansowane prace nad jej zmianą. Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii dostrzegło, że blokuje ona nie tylko rozwój elektrowni wiatrowych, które są dobrze odbierane przez Polaków, ale także inwestycji mieszkaniowych. Co się dokładnie zmieni? Odległość, bo obszar oddziaływania farmy wiatrakowej ma wynieść 500 m, a nie 10h (dziesięciokrotność wysokości wiatraka), czyli obecnie w przypadku Kraśnika jest to 2150 m.

Tyle, że część mieszkańców protestuje przeciwko budowie wiatraków. Niepochlebnie o inwestycji wypowiedział się też na kwietniowej sesji starosta kraśnicki Andrzej Rolla (PiS), który powiedział m.in. że „powiat kraśnicki nie jest miejscem na siedzibę farm wiatrowych” oraz, że takie inwestycje nie powinny być lokalizowane w pobliżu domów i na dobrej jakości glebach.

– Oczywiście to pan starosta jest gospodarzem, my jesteśmy inwestorem, który tutaj przychodzi. Nie znam tutaj wypowiedzi i nie wiem, w jakim kontekście została wypowiedziana. W związku z tym nie chciałbym komentować tego, co mówił wtedy pan starosta.

O tym, co może zyskać powiat i lokalna społeczność w przypadku realizacji farm wiatrowych, rozmawialiśmy bezpośrednio z panem starostą. Inwestycja, którą chcemy zrealizować w powiecie kraśnickim, w gminie Kraśnik, jest warta ponad 30 mln euro i jest największą w ostatnim czasie inwestycją w powiecie kraśnickim. Chodzi nie tylko o farmę, ale o całą infrastrukturę. Będziemy bowiem przygotowywać także drogi,

które będziemy utrzymywać przez ok. 30 lat. To będą drogi zarówno do farmy, jak i do pól. Planujemy też różne działania dodatkowe, w tym wsparcie lokalnych samorządów oraz zapewnienie możliwości udziału w pracach budowlanych firmom lokalnym. Miałem wrażenie, że pan starosta wykazywał duże zainteresowanie takimi efektami realizacji farm wiatrowych, tam gdzie jest gospodarzem.

W związku z protestami są możliwe jakieś korekty projektu?

– W tym momencie nie ma możliwości jakiegokolwiek modyfikacji kraśnickiego projektu, bo to pociągnęłoby za sobą pewne konkretne konsekwencje finansowe i proceduralne, m.in. przygotowanie nowych pozwoleń, co by się wiązało z znaczącym opóźnieniem. Projekt kraśnicki w listopadzie 2020 roku wygrał aukcję na sprzedaż energii do sieci i od tego momentu mamy 33 miesiące na wyprodukowanie pierwszej kilowatogodziny energii. W przypadku niezrealizowania tego obowiązku, grożą inwestorowi duże konsekwencje finansowe.

Kiedy rozpocznie się budowa farmy?

– Mniej więcej w połowie przyszłego roku. Zaczniemy od budowy punktu przyłączenia, czyli podstacji energetycznej. Znajdzie się ona w sąsiedztwie obecnej stacji GPZ Budzyna lubelskiego Oddziału PGE Dystrybucja. Następnie przygotujemy drogi dojazdowe do elektrowni i przyłączymy kable podziemne. Trzeci etap to przygotowanie fundamentów pod turbiny i montaż tych urządzeń. Cały proces budowlany potrwa ok. 12-14 miesięcy. Ile to będzie dokładnie trwać, będzie zależało od warunków pogodowych.

Nie obawiacie się zablokowania tej inwestycji, np. skierowania sprawy do sądu czy blokady dróg?

– Każdy ma prawo protestować przeciwko inwestycji w sąsiedztwie. Mamy jednak nadzieję, że do tego nie dojdzie. My mamy dokumenty potwierdzające prawomocność decyzji i to, że ścieżka przygotowania pozwoleń i wszelkich zgód była realizowana właściwie i zgodnie z prawem. W przypadku wątpliwości mieszkańców rozmawiamy zawsze, tak aby jak najszybciej udzielić odpowiedzi na ewentualne pytania i problemy. Osoby, które mają jakikolwiek wątpliwości, już teraz zapraszam do kontaktu.

(ONA)

Wystarczy trochę zieleni i dzieci są szczęśliwe

ROZMOWA z **MARIĄ ARTEMIUK-KOZICKĄ** z Leśnej Bazy Na Turka pod Lublinem

• W niedzielę zapraszamy na dzień otwarty w Leśnej Bazie Na Turka. Co to za miejsce?

– Miejsce wśród drzew i zieleni, gdzie prowadzimy edukację przyrodniczą, przygodową, leśną. Miejsce, gdzie zapraszamy dzieci, ich rodziców, na warsztaty, leśne urodziny, a latem na półkolonie. W naturze i bez smartfonów.

• Bezwzględny zakaz używania telefonów?

– Tak. Zielona świetlica to miejsce oddechu. Od miasta, od tego wszystkiego, co nas przytłacza. Po całym dniu, kiedy dzieci są przykute do komputerów, tu wreszcie mogą się wybiegać, pobawić w co tylko chcą. A Kuba Orłowski, czyli Inspektor Bywak, który jest jednym z założycieli Bazy, zabierze na spacer do pobliskiego lasu. Bo porośnięta brzoźkami i sosenkami działka w podlubelskiej Turce, gdzie założyliśmy bazę, to naturalne przedłużenie lasu.

• A las jest ważny bo...?

– Bo od września marzy się nam tutaj leśne przedszkole. Prowadzeniem Bazy zarabiamy na podstawowe inwestycje, jak doprowadzenie bieżącej wody czy postawienie budynku. Nie zawsze pogoda pozwala na to, by cały dzień spędzić na zewnątrz. Zwłaszcza zimą. Na razie warunki są bardzo survivalowe, ale dzieciom się to podoba. Uczą się tu rzeczy, których nigdy nie nauczą się w szkole. Mamy też kuchnię błotną, „sklepik”, piaskownicę, tor przeszkód. Ale dzieci w grupie na dworze same znakomicie organizują sobie czas, świetnie się dogadują. Wystarczy trochę zieleni i dzieci są szczęśliwe.

• Leśne przedszkola są w Polsce coraz popularniejsze. Choć nie mogą liczyć na rządowe dofinansowanie.

– Tak, zainteresowanie takim rodzajem edukacji jest ogromne. Sama marzę o tym, by moje córki poszły do takiego przedszkola. Stąd ten pomysł, z prostej potrzeby, by dzieci mogły spędzać jak najwięcej czasu na świeżym powietrzu. Bo nie mają dziś takiego dzieciństwa jakie my mieliśmy – na trzepaku pod blokiem. Nawet z medycznego punktu widzenia syndrom deficytu natury przyczynia się wzrostu zapadalności na wiele chorób, zwiększa ryzyko wystąpienia depresji.

• A czym wasza baza różni się od Rezerwatu Dzikich Dzieci, który od kilku lat w wakacje działa na Rusalce w Lublinie?

– Rezerwat w założeniu jest dla dzieci nieco starszych, które mają tam przestrzeń do nieskrępowanej zabawy bez ingerencji do-

FOT. MACIEJ RUKASZ, MARCIN PIETRUSZA

rosłych. U nas podziału na dzieci młodsze i starsze w zasadzie nie ma, a rodzice są równie mile widziani jak dzieci. Bardziej też stawiamy na edukację przyrodniczą, to nasza główna formuła. W planach mamy zajęcia dla rodziców, dla matek.

• Na jakiej zasadzie można do was przyjechać?

– W poniedziałki, środy i piątki od 16 do 19 działa Zielona Świetlica, w której można zostawić dzieciaki pod opieką dwójki doświadczonych pedagogów, by się wybiegały i pooddychały świeżym po-

wietrzem. W weekendy są warsztaty i spacer rodzinne. Można z Inspektorem Bywakiem pójść na spacer do lasu, posłuchać niesamowitych opowieści o zwierzętach, potem upiec na ognisku kiełbaskę, zrobić coś ciekawego z rzeczy znalezionych w lesie. Organizujemy też leśne urodziny, kompletnie inne niż te w salach zabaw. Zapraszamy też szkoły i przedszkola. A wakacje będą półkolonie. Planujemy sześć tygodniowych turnusów. Na wszystko można się zapisywać przez naszego Facebooka.

• Kto stoi za Leśną Bazą Na Turka?

– Oprócz mnie i Kubę Orłowskiego jest jeszcze Beata Wydra i Dominika Serafin, które mają doświadczenie właśnie z rezerwatu Dzikich Dzieci. Współpracujemy też z gronem osób, które będą prowadzić warsztaty, jak Arek Ziętek (teatr) czy Sylwia Lasok (muzyka). Podczas dnia otwartego w najbliższą niedzielę (23 maja) będzie można zobaczyć co tam robimy. Zapraszamy od 10 do 13.

ROZMAWIAŁA: AGNIESZKA MAZUŚ

CO TO JEST PRZEDSZKOLE LEŚNE?

Norwegowie mówią: „det fins ikke dirlig vcr, bare dirlige klcr”, czyli „nie ma złej pogody, są tylko złe dobrane ubrania”. Dzięki temu wychowankowie „leśnych przedszkoli” spędzają całe dnie w przyrodzie. Bez względu na to, czy wieje, pada albo robi się zimno. Nie chodzi tu

jednak o budowanie odporności na warunki atmosferyczne, a o budowanie takiej relacji z otaczającym światem, która będzie motywacją, by o ten świat dbać i go chronić. Leśne przedszkole to miejsce gdzie dzieci wychowywane są w zgodzie z naturą i jej cyklicznością.

Zdobywają nowe umiejętności i wiedzę w oparciu o poszanowanie środowiska naturalnego. Może być zlokalizowane w lesie, na łące, na plaży. Każde miejsce, które inspirowa i łączy z naturą jest idealne. Najczęściej za schronienie służą leśnym przedszkolakom

zabudowania bliskie naturze, takie jak jurta, tipi, namiot domek z gliny lub barakowóz. Istnieją również takie leśne przedszkola, które nie mają ani swojego terenu, ani prywatnego schronienia – dzieci są przywożone i odbierane na skraju lasu, za ewentualne schronienie w

razie ekstremalnych warunków pogodowych służy leśniczówka, pobliska szkoła czy biblioteka. Przewodnikami w leśnych przedszkolach są miłośnicy natury, ludzie, którzy sądzą, że las jest jednym wielkim placem zabaw, a przyroda jest mądrą nauczycielką.

Pszczoły bez paszportu

Miałem dwie poważne operacje, lekarze byli zaskoczeni moimi dobrymi wynikami. Nie mogli uwierzyć, że się tak dobrze czuję. Ale, proszę pana, ja codziennie 2 łyżki pyłku sobie zjadam przez cały rok. Dobrze się czuję, pracuję na działce, w pasiece. A przecież do setki brakuje mi tylko 15 lat. W porównaniu do moich kolegów nie odczuwamy tych lat, co mam. Uważam, że to jest zasługa pyłku pszczelego – **ROZMOWA** z Kazimierzem Panasiukiem, nestorem poleskich pszczelarzy

Waldemar Sulisz

Skąd pan się pojawił w Urszulinie?

– Moja rodzina pochodzi z Rudna, zza Parczewa. Zaczęłem pracować w Urszulinie w tutejszym kombinacie rolnym, kupiłem tutaj działkę, mieszkanie, tu mieszkam, tu mam pszczoły.

Jak to się zaczęło?

– A tak się zaczęło, że przyszedłem do PGR w Andrzejowie na produkcję roślinną. Otrzymałem zakres obowiązków i między innymi nadzór nad pasieką. Ja do dyrektora: przecież ja nie jestem pasiecznikiem. On na to: nic, pszczoły zapylają rośliny, będziesz się interesował pszczolami.

Co dalej?

– Po 1975 roku z bratem kupiłem na spółkę pięć pni pszczelich. Potoczyło się...

Mówi się, że pszczoły mają perfekcyjnie zorganizowane życie społeczne. Jak to wygląda?

– Proszę pana, rodzina pszczoła niczym się nie różni od organizmu człowieka. Tam jest wszystko. Podstawą całej rodziny pszczelej jest matka, nazywana królową. Jak liczna to jest rodzina? Kilogram pszczoł to około dziesięć tysięcy pszczoł. W jednej rodzinie żyje od trzech do pięciu kilogramów pszczoł. Co jest bardzo ważne? Każda pszczoła ma swoją rolę. Jedna pszczoła nie ma szansy na przeżycie, musi być w rodzinie. Królowa może dziennie złożyć nawet dwieście jajeczek. Masa tych jajeczek przewyższa jej wagę. Z każdego jajeczka powstanie larwa, później poczwarka, później dorosły owad.

Czy pszczoła jest bardzo zapracowana?

– Młoda pszczoła najpierw zajmuje się karmieniem matki, karmieniem czerwii, sprzątaniem ula, przetwarzaniem nektaru na miód. Zaczyna pracować na polu mniej więcej w dwudziestym dniu życia. A żyje około czterdziestu dni.

Czy to prawda, że pszczoła nie żądli pszczelarza, bo go zna?

– Nie. Dlatego, że pszczoła z pszczelarzem niewiele ma styczności.

Jak dwadzieścia dni siedzi w ulu, drugie dwadzieścia dni leci na robotę, to kiedy mają się poznać.

Może się z nim spotkać jedynie, jak on do ula zagląda.

I co, napracuje się i po czterdziestu dniach umiera?

– Tak, ginie naturalnie. Wciąż występuje wymiana pokoleń. Z każdego jajeczka może narodzić się królowa, albo pszczoła robotnica, albo truteń, osobnik rodzaju męskiego, który rozwija się z jajeczka niezapłodnio-

Łąki nad Bugiem są dla pszczoł znakomitym pożytkiem. Nie tylko po naszej stronie, ale i po białoruskiej czy ukraińskiej. Tam też nasze pszczoły chodzą, bo paszportu im nie potrzeba – mówi Kazimierz Panasiuk

FOT. MAŁGORZATA SULISZ

nego. Żeby z jajeczka narodziła się matka, pszczoły muszą ją specjalnie karmić. Szczególnie mleczkiem pszczelim. Wtedy rozwija się u niej narządy rozrodcze i może być matką.

A truteń nic nie robi?

– No nie, robi ważną rzecz, zapładnia matkę. Kiedyś wśród pszczelarzy panowało przekonanie, że należy niszczyć trutnie, bo one są tylko darmozjadami. Okazało się, że jeśli trutni nie ma, to pszczoły nie będą intensywnie pracować.

Czy pszczoły się buntują w pracy i mówią na przykład „nie!”

– Buntować to nie. Ale mogą się zdenerwować. Na przykład podczas przeglądu uli. Jeden przegląd jest w stanie spowodować spadek produkcji miodu. W dniu przeglądu już nie będą pracować, bo im się rujnuje porządek w ulu. Następnego dnia muszą sobie gniazdo poprawić, bo człowiek nie tak poskładał, jak one chcą.

Czy pszczoły w nocy śpią?

– A skąd, pracują. Pomiędzy ciemności, bo doskonale

znają rozkład ula. Na pewno są spokojniejsze.

Mają swoje ulubione rośliny miododajne?

– O, proszę pana, to nie jest takie łatwe do opowiedzenia. Lubią te rośliny, które dają jak najwięcej nektaru.

Na wiosnę cenią sobie rzepak, bo to najbardziej miododajną wiosną rośliną. Lubią facelię, lubią sady. Lubią też rośliny dziko żyjące. Na przykład gęsiówkę piaskową.

A aromatyczne nadbużańskie zioła?

– Łąki nad Bugiem są dla pszczoł znakomitym pożytkiem. Nie tylko po naszej stronie, ale i po białoruskiej czy ukraińskiej. Tam też nasze pszczoły chodzą, bo paszportu im nie potrzeba. Jak nazbierają pyłku z nadbużańskiego tymianku, to miód będzie miał wspaniały tymiankowy smak.

Co z opryskami? Czy nasze pszczoły są zagrożone?

– Jeśli opryski są robione w odpowiednim okresie, nie są bardzo szkodliwe dla pszczoł. Nikt nie przysyska rzepaku w czasie kwitnienia, bo wtedy już się go nie ochroni. Kiedy rolnik opryska rzepak, kiedy on pączkuje, to i pszczołom nie zaszkodzi i rzepak ochroni. Nie można powiedzieć, że opryski w ogóle nie są szkodliwe. Są szkodliwe i dla ludzi i dla pszczoł.

Zdarzyło się panu, że stracił pan pszczoły przez opryski?

– Nigdy mi się nie zdarzyło. Zresztą, tu na Polesiu nie mamy dużych plantacji rzepaku. Więc nie zdarza się, że ktoś komuś podtruje pszczoły. Zresztą mieliśmy z bratem 17 hektarów sadu. I pszczoły stały w sadzie. Pyskanie sadu było raz na 10 dni. W sadzie nie było roślin kwitnących, były zwalczane chwasty. Pyskało się jak najmniej szkodliwymi środkami. Nigdy nie miałem problemu z pszczolami, bo wszystko robiło się umiejętnie, z poszanowaniem przyrody.

Na pasiece częstował pan nas pyłkiem pszczelim prosto z ula. Bardzo smaczny. Czy rzeczywiście taki zdrowy?

– Tak, brał pan go z poławiaczek. My po prostu pyłek podkradamy pszczołom. Pszczoła na samych węglowodanach nie wyżyje, musi mieć cenne białko, musi mieć mikroelementy i minerały. To wszystko znajduje się w pyłku pszczelim. Pyłek musi być wysuszony i oczyszczony. Jego wartość zależy od pracowitości i rzetelności pszczelarza. Dużo rolę gra temperatura suszenia. Jak człowiek jest chory i termometr pokaże czterdzieści dwa stopnie, umiera. Tak samo i tu. Pyłek to produkt biologiczny, jak temperatura na suszarce przekroczy czterdzieści dwa stopnie, straci swoje właściwości. Tak samo jest z miodem. Posłodzisz gorącą herbatę, miód straci to, co najlepsze.

Czy warto kupić sobie pyłek i go jeść?

– Warto, choć kosztuje dwa razy tyle co miód. Proszę pana, miałem dwie poważne operacje, lekarze byli zaskoczeni moimi dobrymi wynikami. Nie mogli uwierzyć, że się tak dobrze czuję. Ale proszę pana, ja codziennie 2 łyżki pyłku sobie zjadam przez cały rok. Dobrze się czuję, pracuję na działce, w pasiece. A przecież do setki brakuje mi tylko 15 lat. W porównaniu do moich kolegów nie odczuwamy tych lat, co mam. Uważam, że to jest zasługa pyłku pszczelego.

Z czym najlepiej smakuje miód?

– Zależy jaki. Ja na przykład lubię z mlekiem. Albo kefirem. I z białym serem na dobrym, urszulińskim chlebie.

Ceny mieszkań. Nie widać obniżek

RYNEK Metr kwadratowy nowego mieszkania w Lublinie kosztuje przeciętnie prawie 6800 zł. W ostatnich miesiącach deweloperzy praktycznie nie zmienili cen. Na rynku wtórnym jednak stawki idą w górę

To wnioski z najnowszego raportu firmy Expander. Analitycy przyjrzyli się zmianom cen mieszkań na przestrzeni ostatnich miesięcy. Okazuje się, że deweloperzy, chociaż bardzo dużo budują, to nie mają problemu ze sprzedażą mieszkań. W skali kraju po raz kolejny udało im się również podwyższyć ceny. Średnia stawka w największych miastach to 9153 zł za mkw. W mniejszych zaś wynosi blisko 6700 zł za mkw.

- Średnia cena metra kwadratowego nowego mieszkania wzrosła o 3 proc. w porównaniu z ostatnim kwartałem ubiegłego roku i o 7 proc. w odniesieniu do stawek przed rokiem - wylicza Jarosław Sadowski, główny analityk Expander Advisors.

Spadki cen są rzadkością. Zaobserwowano je tylko w Łodzi, Zielonej Górze i Lublinie. Były przy tym symboliczne - na poziomie jednego procenta.

Mocne spadki w Warszawie

Na rynku wtórnym sytuacja jest bardziej skomplikowana. Z jednej strony mamy zauważalne wzrosty. W porównaniu z IV kw. 2020 r. w Lublinie ceny podskoczyły o 4 proc., do poziomu 6638 zł za mkw. Podobne wzrosty zanotowano również w Krakowie. Z kolei o 4 proc. spadły ceny w stolicy.

- Szczególnie warto zwrócić uwagę na Warszawę, która jest zdecydowanie największym rynkiem nieruchomości w Polsce. Spadek pojawił się tam po raz pierwszy od 4 lat, a tak mocną korektę po raz ostatni oglądaliśmy aż 8 lat temu - dodaje Jarosław Sadowski.

Niższe ceny w Warszawie mogą być tylko iluzją. Tak sugeruje obliczony przez NBP tzw. indeks hedoniczny, który pokazuje zmiany cen, ale przy założeniu, że porównujemy podobne do siebie lokale. Wartość tego indeksu wzrosła 1,2 proc. w porównaniu do poprzed-

niego kwartału. Oznacza to, że choć średnia cena mkw w Warszawie spadła, to średnia cena konkretnego rodzaju mieszkania wzrosła.

- Nie znamy dokładnej przyczyny tej sytuacji, ale może być nią np. to, że w pierwszym kwartale 2021 r. sprzedawanych było więcej mieszkań o dużym metrażu, starszych lub znajdujących

się w tańszych dzielnicach, a więc takich, których cena za metr kwadratowy jest niska - wyjaśnia Jarosław Sadowski.

Co dalej z cenami

Na spadki cen w najbliższym czasie raczej się nie zanoszą. Popyt na kredyty hipoteczne jest ogromny m. in. dlatego, że są one rekordowo tanie i łatwo dostępne.

- Mam też bardzo niskie bezrobocie, które powoduje, że Polacy nie boją się zadłużać - dodaje Jarosław Sadowski.

Do inwestycji w mieszkania zachęca też bardzo niskie oprocentowanie lokat bankowych (średnio 0,2 proc. w skali roku) i wysoka inflacja, która wg. Eurostatu wynosi w Polsce aż 5,1 proc. i jest najwyższa od 20 lat. Rosną

też ceny materiałów budowlanych i płace w budownictwie. W dalszej perspektywie dodatkowy popyt zapewnią też rozwiązania wprowadzane w ramach Polskiego Ładu, czyli kredyt bez wkładu własnego, dopłaty do kredytów i bony mieszkaniowe.

W najbliższym czasie popyt na mieszkania może jednak hamować oczekiwanie na wprowadzenie dopłat do kredytów czy bonów mieszkaniowych. Wiele osób będzie teraz wstrzymywało się z zakupem licząc, że kupując za 1-2 lata otrzyma dodatkowe korzyści dzięki tym rozwiązaniom - oceniają analitycy.

Kolejny czynnik to wzrost stóp procentowych. Zbliża się moment, gdy stopy zaczną rosnąć. Wtedy podwyższy się oprocentowanie lokat bankowych i obligacji. To sprawi, że mieszkania kupione z myślą o zarabianiu na wynajmie nie będą już tak atrakcyjną lokatą kapitału.

OPRACJSZ

Osiedle JUTRZENKI

- Atrakcyjna lokalizacja na Czubach, pomiędzy ul. Jutrzenki a Parkiem Rury (wąwóz)
- Mieszkania od 28m²
- Lokale usługowe od 131 m²
- Podziemny parking
- Zakończenie inwestycji IV kw. 2022 r.

Kamienica CENTRUM

KAMIENICA CENTRUM

3 Maja 5b

- ostatnie wolne mieszkania na sprzedaż o pow. 76m², 85m², 98m², 102m²
- 80 m od ul. 3 Maja
- druga linia zabudowy
- podziemny parking
- inwestycja zakończona 2021 r.

**idea
INVEST**

Biuro sprzedaży:

Lublin, ul. Jana Sawy 2

■ tel. 667 800 400 ■ www.idealinvest.pl

Małe mieszkania będą coraz tańsze?

RYNEK Ciasne, ale własne - takie myślenie odeszło do lamusa. Małe mieszkania, które do tej pory sprzedawały się na pniu, przestały być atrakcyjne. Nie są już numerem jeden - tak jak w ostatnich latach

Powody są przynajmniej dwa. Po pierwsze - w czasie pandemii doceniliśmy, jak ważna jest domowa przestrzeń. Po drugie, małe mieszkania często były kupowane w celach inwestycyjnych z przeznaczeniem na najem krótkoterminowy, którego przyszłość stoi pod znakiem zapytania. Dlatego ceny tych mieszkań, wcześniej wygórowane, dziś powoli spadają.

Liczy się przestrzeń

Jeszcze do niedawna największym zainteresowaniem cieszyły się mieszkania małe i dobrze skomunikowane z pozostałymi częściami miasta. Analiza ogłoszeń w popularnych serwisach pozwala zauważyć zmianę tendencji. Takie mieszkanie można obecnie kupić bez problemu, brakuje natomiast mieszkań wielopokojowych.

- Myślę, że utrzyma się aktualny trend wzrostowy

cen na rynku pierwotnym i wtórnym, jeśli chodzi o mieszkania większe, powyżej 40 metrów kwadratowych. Spodziewam się spadku cen mieszkań o małym metrażu, które wcześniej osiągały najwyższe ceny w przeliczeniu na 1 mkw. Powodem jest mniejsze zainteresowanie nabywców - wyjaśnia Mateusz Gąsior, prezes zarządu imieszkanie.pl.

Skąd taka zmiana nawyków? Starsze pokolenie wychowane w atmosferze szacunku do własności i wzbogacania się małymi krokami, powoli ustępuje miejsca młodym, dla których mniej liczy się własność, a bardziej elastyczność. Dlatego decydują się na najem, a nie zakup mieszkania. Ważna jest dla nich przestrzeń i posiadanie ogrodu lub choćby tarasu. Często pracują zdalnie, więc zwracają uwagę na dodatkowy pokój, który będzie zaadaptowany na gabinet.

Schylek najmu krótkoterminowego

Szacuje się, że zakup mieszkania w celach inwestycyjnych to około 2/3 sprzedanych nieruchomości w Polsce. - Po pandemii okazało się, że takie nieruchomości są zbyt małe, aby ktoś mieszkał w nich na stałe, a najem krótkoterminowy całkowicie się załamał - wyjaśnia Mateusz Gąsior.

Pandemię mocno odczuli przede wszystkim właściciele mieszkań na wynajem krótkoterminowy (przez tymczasowy zakaz świadczenia usług). Tu popyt spadł o ok. 30-40 proc. Nawet zmiana najmu na długi termin nie przyniosła oczekiwanej poprawy, za sprawą większej podaży i mniejszego popytu. Najem małego

mieszkania w Krakowie stał się tańszy na przykład o 12 proc.

Z danych Expandera wynika, że największy spadek stawek ofertowych odnotowano w przypadku małych mieszkań (do 35 mkw) w Krakowie, Warszawie i Krakowie, a dużych (pow. 60 mkw) w Toruniu. Z kolei o 9 proc. spadły stawki w przypadku małych lokali w War-

szawie oraz małych i średnich w Gdańsku. Wzrosty były natomiast rzadkością. W ten oto sposób obniżeniu uległa rentowność inwestycji w małe nieruchomości.

Szybka sprzedaż

Właściciele małych mieszkań, którzy planują je sprzedać, nie powinni zwlekać z decyzją. Ceny nieruchomości rosną, ale nie dotyczy to małych metraży. Biorąc pod uwagę fakt, że nabywcy są coraz mniej zainteresowani takimi mieszkaniami, proces sprzedaży może się znacząco wydłużyć.

Rozwiązaniem przyspieszającym sprzedaż jest zakup mieszkania nie przez osobę indywidualną, a przez prywatną firmę. Dla właściciela najważniejszą zaletą takiego rozwiązania jest czas sprzedaży, który może trwać zaledwie 1 dzień oraz redukcja kosztów związanych z transakcją.

OPRAC:JSZ

REKLAMA

**KAMERALNY
SŁAWIN**

**V ETAP
JUŻ W SPRZEDAŻY**

BIURO SPRZEDAŻY:
Lublin, ul. Spokojna 2

**IMMOBILIA
POLSKA**

**LIDER NOWOCZESNYCH
ROZWIĄZAŃ W BRANŻY
DEWELOPERSKIEJ**

STACJE
ŁADOWANIA

TECHNOLOGIA
SMART HOME

WYSOKI
STANDARD
WYKOŃCZENIA

NISKA,
KAMERALNA
ZABUDOWA

ZAMYKANE
SCHOWKI
NA BALKONACH

OGRÓDKI
NA PARTERZE

LOKALIZACJA:
**ul. Sławinkowska/
Bukspanowa**

500 267 778 | kameralnyslawin.pl

Czas na remont kuchni

WNĘTRZA Gdy za oknami ładna pogoda, a my mamy więcej energii, często decydujemy się na remont. Odświeżenie kuchni zalicza się do tych największych przedsięwzięć w domu. Podpowiadamy o czym pamiętać podczas renowacji tego pomieszczenia.

Kuchnia - poza tym, że ma być piękna - musi być przede wszystkim funkcjonalna. Jej odnowienie należy więc dokładnie zaplanować. Warto postawić sobie kilka pytań. Czy dotychczasowy układ tego pomieszczenia zdał egzamin? Czy potrzebuję więcej, czy mniej blatu roboczego? Czy sprzęty kuchenne, które posiadam, spełniają moje oczekiwania? Czy w nowej kuchni potrzebuję miejsca do siedzenia?

Plan pomieszczenia

Choć wiele zależy od posiadanego metrażu oraz tego, czy mamy kuchnię otwartą lub zamkniętą, istnieją ogólne zasady, według których warto planować remont kuchni. Odnoszą się one w głównej mierze do ergonomii pracy. Kuchnia w wielu domach jest jednym z najważniejszych pomieszczeń, a wszelkie modernizacje mają zagwarantować nam spokój remontowy na wiele lat.

- Istnieje coś takiego, jak złota zasada projektowania kuchni, która opiera się na trójkącie roboczym. Określa

on odległości oraz usytuowanie sprzętów kuchennych, takich jak lodówka, kuchenka oraz zlewozmywak, które ułatwiają codzienne korzystanie z pomieszczenia i ograniczają niepotrzebne ruchy - wyjaśnia Kamila Prałat z firmy Solgaz.

Częstym błędem w planowaniu kuchni jest niewłaściwe usytuowanie tych sprzętów, przez co zmuszeni jesteśmy na przykład do ciągłego otwierania i zamykania skrzydła lodówki tylko po to, by odstawić produkty.

Takie - mogłoby się wydawać - niewielkie niedociągnięcia potrafią skutecznie uprzykrzyć codzienne gotowanie - dodaje Kamila Prałat.

Warto pamiętać, by kuchenka lub płyta kuchenna znajdowały się przy instalacji wentylacyjnej, przy której powinien pojawić się okap. Lodówka nie powinna znajdować się w bezpośrednim sąsiedztwie źródeł ciepła, czyli przy oknie, grzejniku lub wspomnianej kuchence. Jeśli decydujemy się na montaż zmywarki, warto zlokalizować ją w pobliżu zlewu. Te ogólne zasady pozwolą nam rozstawić potrzebne sprzęty,

by w dalszym kroku funkcjonalnie zaplanować przestrzeń meblową oraz blaty.

Przechowywanie i oświetlenie

Planując remont kuchni, warto zastanowić się nad tym, ile miejsca do przygotowania posiłków, jak i przechowywania niezbędnych sprzętów, akcesoriów oraz zastawy potrzebujemy.

- Jeśli dysponujemy niewielkim metrażem, warto zdecydować się na zabudowę meblową sięgającą sufitu, by maksymalnie wykorzystać wszystkie szafki i półki. Ciekawym i niezwykle funk-

cjonalnym rozwiązaniem są także szafki narożne z dodatkowym wyposażeniem, np. wysuwaną lub obrotową półką, która będzie stanowiła idealnie miejsce do przechowywania wysokich garnków, patelni czy małego AGD - dodaje Kamila Prałat.

Bardzo ważnym etapem projektowania kuchni jest rozmieszczenie oświetlenia oraz gniazdek. W zależności od rodzaju kuchni - otwartej lub zamkniętej - główne źródło światła powinno znajdować się na środku pomieszczenia lub nad wyspą kuchenną. Ważne jest także zamontowanie dodatko-

wych lampek lub listwy LED pod szafkami wiszącymi. Ciekawym rozwiązaniem jest również montaż dodatkowych światełek w szafkach, które zapalają się podczas otwierania drzwiczek i z pewnością ułatwią nam poszukiwanie lub chowanie niezbędnych rzeczy.

- W przypadku gniazdek elektrycznych należy pamiętać, by zaplanować je przy sprzętach AGD oraz w pobliżu blatu roboczego tak, by korzystanie z miksera lub tosterki nie wymagało od nas specjalnego przestawiania dekoracji lub akcesoriów oraz nie wymuszało niewygodnej pozycji przy ich obsłudze - dodaje Kamila Prałat.

Wymiana wyposażenia

Remont kuchni to idealny moment na wymianę starych sprzętów AGD. Posiadacze wolnostojących kuchenek mogą na nowo zaplanować przestrzeń, która do tej pory uzależniona była od umiejscowienia dużego sprzętu i zdecydować się na płytę kuchenną oraz osobny piekarnik. Kupując osobno te dwa sprzęty, warto zdecydować się na zakup u jedne-

go producenta. Dzięki temu mamy gwarancję stworzenia harmonijnej aranżacji kuchni. Kwestią indywidualnego projektu pozostaje montaż płyty kuchennej oraz piekarnika w słupku lub w dwóch osobnych miejscach.

Wybór sprzętów AGD jest bardzo istotny. Kluczowe kryteria to wygoda użytkowania, zużycie energii oraz konserwacja. Z uwagi na swoją funkcjonalność, jednym z najistotniejszych elementów wyposażenia jest kuchenka. Tradycyjne kuchnie gazowe to gwarancja niskich kosztów eksploatacji, jak również duże ryzyko pożaru oraz zdecydowanie większa ilość brudu i tłuszczu na garnkach i meblach. Płyty elektryczne oraz indukcyjne gwarantują estetyczny design, jednak generują dodatkowe koszty - zarówno przy zużyciu energii elektrycznej, jak i w przypadku zakupu garnków i patelni. Alternatywą mogą być płyty gazowe bez płomieni. Działają na każdy rodzaj gazu. Charakteryzuje je też gładka, ceramiczna tafla bez wystających rusztów, która jest prosta w utrzymaniu czystości.

— R E K L A M A —

Naturalnie blisko centrum

Osiedle przy al. Warszawskiej

II ETAP

JUŻ W SPRZEDAŻY

☎ 510 990 201

KS
Development
sp. z o.o.

Jakie filmy warto zobaczyć?

W najbliższy weekend będzie można zobaczyć sporo premierowych produkcji, m.in. „Dumbo”, „Wszystkie pieniądze świata” czy „Eurovision Song Contest”

PIĄTEK, 21 MAJA:

● Dumbo, reż. Tim Burton, Polsat, godz. 20

Aktorska wersja jednej słynnej animacji Disneya z 1941 roku. Za nową wersję odpowiadał naczelnny magik Hollywood, Tim Burton. Bohaterem produkcji jest tytułowy słonik z cyrku, wyśmiewany z powodu ogromnych uszu. Okazuje się, że Dumbo jest wyjątkowy także z innego powodu. Ciepła rodzinna opowieść z gwiazdorską obsadą, w której znaleźli się Danny DeVito, Eva Green, Michael Keaton i Colin Farrell.

● Troja, reż. Wolfgang Petersen, TVN, godz. 20.10

Zrealizowana z ogromnym rozmachem hollywoodzka adaptacja epopei Homera opowiadająca o walce Greków pod murami Troi. Historyczne widowisko obfitujące we wspaniałe sceny pojedynków. W filmie udział wzięli m.in. Brad Pitt, Orlando Bloom i Diane Kruger.

● Eurovision Song Contest: Historia

Danny DeVito w filmie „Dumbo”

FOT. POLSAT / ©DISNEY ENTERPRISES, INC.

zespołu Fire Saga, reż. David Dobkin, TVP 1, godz. 21.55

W najbliższy weekend odbędzie się tegoroczny konkurs Eurowizji. Z tej okazji TVP 1 pokaże premierowo w telewizji ubiegłoroczny przebój Netfliksa. To historia dwójga małomiejsteczkowych piosenkarzy, którzy postanawiają wziąć udział w tytułowym konkursie. W tej

absurdalnej komedii główne role grają Rachel McAdams, Will Ferrell i Pierce Brosnan.

SOBOTA, 22 MAJA:

● Wszystkie pieniądze świata, reż. Ridley Scott, TVP 2, godz. 20

Filmowa wersja głośnej sprawy dotyczącej przed-

siębiorcy Jeana Getty’ego i porwania jego wnuka w 1973 roku. Porywacze żądają okupu, którego miliarder nie chce zapłacić. O nominowanej do Oscara produkcji zrobiło się głośno nie tylko za fabułę poruszającą słynny temat, ale również z uwagi na obsadowe kontrowersje. Getty’ego zagrał Kevin Spacey, którego w trakcie zdjęć zwolniono z planu i zastą-

piono Christopherem Plummerem.

● Avengers: Wojna bez granic, reż. bracia Russo, Polsat, godz. 20

Jeden z największych kasowych hitów Marvela. Trzeci film z serii „Avengers” łączącej losy wszystkich superbohaterów znanych z poszczególnych odsłon uniwersum. Tym razem herosi łączą siły, by stawić czoła potężnemu Thanosowi, którego celem jest unicestwienie połowy życia w całym wszechświecie. Nafaszerowane efektami specjalnymi widowisko dla wielbicieli gatunku.

● Królowa Śnieżka i Łowca, reż. Rupert Sanders, TVN Siedem, godz. 20

Zła królowa po przejściu władzy nad królestwem rozkazuje Łowcy zabić Śnieżkę. Ten jednak pomaga królowi zorganizować ruch oporu, w którym szczególnie udział będzie miało siedmiu krasnali. Alternatywna wersja znanej baśni. W rolę Śnieżki wcieliła się Kristen Stewart, a u jej boku pojawili

się m.in. Chris Hemsworth i Charlize Theron.

NIEDZIELA, 23 MAJA:

● Zniewolony: 12 years a slave, reż. Steve McQueen, TVP 2, godz. 21

Epicka opowieść o XIX-wiecznym czarnoskórym mieszkańcu Nowego Jorku, który zostaje porwany i sprzedany jako niewolnik na południu USA. Obserwujemy jego trwające 12 lat dramatyczne losy. Film zdobył 3 Oscary i zachwyca znakomitą obsadą. Na ekranie bryluje Chiwetel Ejiofor, Michael Fassbender, Lupita Nyong’o i Benedict Cumberbatch.

● Jestem legendą, reż. Francis Lawrence, TVN, godz. 20

Adaptacja klasycznej prozy Richarda Mathesona. Grany przez Willa Smitha Robert Neville to samotny naukowiec, który jako jedyny w swoim otoczeniu przetrwał epidemię wirusa, który innych zamienił w straszliwe bestie. Bohater próbuje znaleźć antidotum, a jednocześnie pragnie spotkać kogoś, komu tak jak jemu udało się przetrwać.

PIĄTEK 21.05.2021

TVP POLONIA

07:30 Pytanie na śniadanie **11:20** Przepis dnia **11:30** Na sygnale **12:00** Wiadomości **12:15** Wilnoteka **12:35** M jak miłość **13:25** M jak miłość **14:15** Tego się nie wynie **15:35** Czas pieniądza **15:55** Bajki Bolka i Lolka **16:10** Rekisio i mrówki **16:30** Rodzinka.pl **17:00** Teleexpress **17:20** Stacja innowacja **17:35** Poland in Undiscovered **17:55** Gra słów. Krzyżówka **18:25** Na sygnale **18:50** Polonia express **19:10** Ola Polonia - Polacy w Brazylii i Ameryce Południowej **19:30** Wiadomości **20:05** Sport **20:10** Pogoda **20:15** Na dobre i na złe **21:10** Kabaret. Super Show Dwójki **22:05** Polonia 24 **22:35** Noce i dnie **23:30** Gwiazdodziór TVP **Rozrywka 24:00** Focus on Poland **00:20** Gra słów. Krzyżówka **00:50** Polonia express

TVP LUBLIN

07:30 Panorama Lubelska **07:40** Prognoza pogody **07:41** Między Wisłą i Bugiem **07:45** Koronawirus - rady, pytania, porady **07:53** Między Wisłą i Bugiem **08:05** Co na obiad **08:10** Między Wisłą i Bugiem **08:30** Panorama Lubelska **08:40** Prognoza pogody **08:41** Między Wisłą i Bugiem **08:55** Prognoza pogody **09:00** Dla niesłyszących - Co niesie dzień **09:10** Pogoda **09:15** Niecodziennik **09:30** Okrasa łamie przepisy **10:00** Wymarzona miłość **10:55** Reportaż **11:15** Szkoła z zawodem **11:25** Policzmy się dla Polski **11:35** Wiadomości rolnicze **12:15** Dla niesłyszących - Co niesie dzień **12:30** W dobrej wierze **12:55** Pogoda **13:00** Agroporadnik **13:35** Agrobiznes **13:55** Agropogoda **14:00** Afisz **14:30** Panorama Lubelska **14:42** Prognoza pogody **14:45** Zobacz, co słychać **15:00** Koronka do Miłosierdzia Bożego **15:20** Wieczna miłość **16:05** Telekurier **16:30** Kryminalna siódemka **16:45** Dziennik regionów **17:00** Reportaż **17:15** Szkoła z zawodem **17:30** Panorama Lubelska **17:35** Prognoza pogody **17:36** Reportaż na deser **17:45** Styl, uroda, moda **18:00** Lesny kalejdoskop **18:15** Azoty - kierunek sport **18:30** Panorama Lubelska **18:55** Prognoza pogody **19:00** To nas dotyczy **19:21** Strefa otwarta **19:45** Magazyn sportowy **20:00** Kasta **20:30** Przegląd na zawsze **21:31** Panorama Lubelska **21:46** Prognoza pogody **21:50** Studio LOTTO **22:00** Dziennik regionów **22:20** Echa dnia **22:40** Pogoda **22:45** Kryminalna siódemka **23:00** Całkiem niezła historia **23:20** To był rok! **00:25** Okrasa łamie przepisy

TVP 1

05:10 Przysięga (414) - telenowela **06:05** Elif (982) - serial obyczajowy **06:50** Policzmy się dla Polski - cykl felietonów **07:00** Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **07:30** Agape - magazyn religijny **08:00** Wiadomości **08:10** Pogoda poranna **08:15** Kwadrans polityczny - program publicystyczny **08:30** Policzmy się dla Polski - cykl felietonów **08:40** Ranczo (114) - serial obyczajowy **09:35** Komisarz Alex (78) - serial kryminalny **10:35** Ojciec Mateusz (218) - serial kryminalny **11:25** Kasta - serial paradokumentalny **12:00** Wiadomości **12:10** Agrobiznes - magazyn rolniczy **12:30** Agropogoda - program informacyjny **12:35** Magazyn Rolniczy - magazyn poradnikowy **12:55** Natura w Jedyńce - cykl dokumentalny **14:00** Elif (983) - serial obyczajowy **15:00** Wiadomości **15:10** Pogoda **15:15** Alarm! - magazyn interwencyjny **15:35** Gra słów. Krzyżówka - teleturniej **16:05** Przysięga (415) - telenowela **17:00** Teleexpress **17:15** Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny **17:55** Klan (3815) - telenowela **18:20** Kasta - serial paradokumentalny **18:55** Jeden z dziesięciu - teleturniej **19:25** Sport **19:30** Wiadomości **20:00** Pogoda **20:10** Alarm! - magazyn interwencyjny **20:30** Leśniczówka (398) - telenowela **21:00** Ojciec Mateusz (326) - serial kryminalny **21:55** WIELKA MAJÓWKA ** komedia, Polska 1981. Reż. K. Rogulski, wyst. Z. Zamachowski, J. Piechociński **23:35** Uniewinniony ** thriller, Kanada/Niemcy/USA 2014. Reż. P. Howitt, wyst. D. Cooper, S. L. Jackson **01:10** S. W. A. T. - Jednostka specjalna (39) - serial sensacyjny **02:05** Determinator (1) - serial kryminalny **02:55** Magazyn kryminalny 997

TVP 2

05:25 Na dobre i na złe (668) - serial obyczajowy **06:20** Policzmy się dla Polski - cykl felietonów **06:25** Anna Dymna - spotkajmy się - talk show **06:55** Familiada - teleturniej **07:20** Policzmy się dla Polski - cykl felietonów **07:30** Pytanie na śniadanie - magazyn **07:50** Pogoda **07:55** Pytanie na śniadanie - magazyn **10:40** Panorama **10:50** Pytanie na śniadanie - magazyn **11:15** Policzmy się dla Polski - cykl felietonów **11:25** Dookoła Bałtyku - magazyn kulinarny **11:50** Barwy szczęścia (2451) - serial obyczajowy **12:30** Koło fortuny - teleturniej **13:15** Kozacka miłość (117) - serial kostiumowy **14:05** Va Banque - teleturniej **14:35** Na sygnale (295) - serial fabularno-dokumentalny **15:10** Górcy ratownicy (71) - serial obyczajowy **16:00** Koło fortuny - teleturniej **16:35** Familiada - teleturniej **17:15** Promyk nadziei (43) - serial obyczajowy **18:00** Panorama **18:20** Va Banque - teleturniej **18:45** Kozacka miłość (118) - serial kostiumowy **19:35** Barwy szczęścia (2451, 2452) - serial obyczajowy **20:35** Kabaret. Super Show Dwójki - program rozrywkowy **21:35** Centralne Biuro Humoru - program rozrywkowy **23:00** Muzyka, Taniec, Zabawa. - koncert **00:05** Kino relaks: Dusigrosz ** komedia, Francja 2016. Reż. F. Cavaye, wyst. D. Boon, L. Arne, P. Ridremont **01:45** Uwierz! ** thriller, Wielka Brytania/USA 2012. Reż. E. Rodriguez I, wyst. B. Evigan, D. Lundgren, S. Faris **03:35** ROZGRYWKA *** sensacyjny, USA/Francja 2001. Reż. F. Oz, wyst. R. De Niro, E. Norton, M. Brando

POLSAT

06:00 Nowy dzień - program informacyjny **08:40** Malanowski i Partnerzy (212, 213) - serial fabularno-dokumentalny **09:40** Sekrety rodziny (135) - serial paradokumentalny **10:40** Dlaczego ja? (462) - serial paradokumentalny **11:40** Gliniarze (455) - serial paradokumentalny **12:50** Wydarzenia **13:25** Interwencja - magazyn reporterów **13:40** Trudne sprawy (809) - serial paradokumentalny **14:40** Dlaczego ja? (975) - serial paradokumentalny **15:50** Wydarzenia **16:10** Pogoda **16:15** Interwencja - magazyn reporterów **16:30** Na ratunek 112 (571) - serial paradokumentalny **17:00** Gliniarze (580) - serial paradokumentalny **18:00** Pierwsza miłość - serial obyczajowy **18:50** Wydarzenia **19:25** Gość Wydarzeń - program publicystyczny **19:45** Sport **19:55** Pogoda **20:00** DUMBO *** przygodowy, USA/Wielka Brytania/Australia/Kanada 2019. Reż. T. Burton, wyst. A. Arkin, D. DeVito, C. Farrell W cyrku rodzi się słońtko Dumbo z nienaturalnie dużymi uszami. Z tego powodu doświadcza drwin i szyderstw ze strony otoczenia. Właściciel decyduje, że nowym nabytkiem będzie opiekował się kaleki Holt Farrier, który kiedyś był gwiazdą cyrku, ale po powrocie z wojny nie może odnaleźć się w nowej rzeczywistości. Wkrótce dwójka jego dzieci odkrywa, że Dumbo potrafi latać. Jego zdolności rozślawiają cały cyrk, któremu do tej pory bardzo źle się wiodło. **22:20** Lara Croft: Tomb Raider ** przygodowy, Wielka Brytania/Niemcy/USA/Japonia 2001. Reż. S. West, wyst. A. Jolie, J. Voight **00:40** Trzyście duchów ** horror, USA 2001. Reż. S. Beck, wyst. M. Lillard, S. Elizabeth **02:45** Tajemnice losu - program rozrywkowy **04:40** Disco Gramy - muzyczny program rozrywkowy **05:25** Telezakupy TV Okazje

tvn

05:40 Uwaga! - magazyn reporterów **06:00** Ukryta prawda (1177) - serial paradokumentalny **07:00** Kuchenne rewolucje - program rozrywkowy **08:00** Dzień Dobry TVN - magazyn **11:35** Doradca smaku - magazyn kulinarny **11:45** Ukryta prawda (1275, 1178, 757) - serial paradokumentalny **14:55** Szpital (412) - serial paradokumentalny **16:00** LAB (68) - serial kryminalny **17:00** Kuchenne rewolucje - program rozrywkowy **18:00** Ukryta prawda - magazyn reporterów **19:00** Fakty **19:25** Uwaga! Koronawirus - program informacyjny **19:35** Sport **19:45** Pogoda **19:55** Uwaga! - magazyn reporterów **20:05** Miłe wieści - program rozrywkowy **20:10** TROJA **** dramat historyczny, Malta/USA 2004. Reż. W. Petersen, wyst. B. Pitt, E. Bana, O. Bloom, D. Kruger Rok 1193 p.n.e. Parys, książę Troi, zakochuje się w pięknej Helenie, młodej żonie króla Sparty, Menelaosa. Pod osłoną nocy porwa kobietę, czym rozpętuje wojnę. Wyprawą do Troi dowodzi Agamemnon, brat Menelaosa. Obroną miasta kieruje z kolei szlachetny Hektor, najstarszy syn króla Priama, a zarazem doskonały wojownik i strateg. Jedynym przeciwnikiem, który może się z nim mierzyć, jest arogancki i żądny sławy Achilles. Rozpoczyna się atak na niezdobyty dotąd twierdzę... **23:30** Blade, Wieczny Łowca 2 *** horror, USA/Niemcy 2002. Reż. G. Del Toro, wyst. W. Snipes, K. Kristofferson Nowe wampiry, stare problemy. W ramach gatunku i przyjętej konwencji to jednak całkiem udana kontynuacja przygód „półwampirów” (Snipes) rozprawiającego się z nową rasą wampirów. **02:00** Kuba Wojewódzki - talk show **03:00** Uwaga! - magazyn reporterów **03:20** NOC Magii - interaktywny program rozrywkowy

7 tvn

05:55 Szkoła (603) - serial paradokumentalny **06:55** Szpital (718) - serial paradokumentalny **07:55** Po pierwsze kino - program rozrywkowy **08:00** Zakochani po uszy (340) - telenowela **08:30** Rozwód. Walka o wszystko (22) - serial paradokumentalny **09:30** Ukryta prawda (1057, 1058) - serial paradokumentalny **11:30** Ten moment (22) - serial paradokumentalny **12:00** Szpital (719) - serial paradokumentalny **13:00** Szkoła (604) - serial paradokumentalny **14:00** 19+ (617) - serial paradokumentalny **14:30** Sąd rodzinny (153) - serial fabularno-dokumentalny **15:30** Sędzia Anna Maria Wesołowska (591) - serial fabularno-dokumentalny **16:30** Ukryta prawda (887) - serial paradokumentalny **17:30** Brzydula 2 (152) - serial komediowy **18:00** Rozwód. Walka o wszystko (23) - serial paradokumentalny **19:00** Ukryta prawda (1053) - serial paradokumentalny **20:00** Brzydula 2 (153) - serial komediowy **20:30** Miłe wieści - program rozrywkowy **20:35** Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show **21:40** 40 LAT MINĘŁO *** komedia, USA 2012. Reż. J. Apatow, wyst. M. Fox, P. Rudd, L. Mann Debbie i Pete mieszkają razem z córkami, Sadie i Iris, w pięknym domu na przedmieściach. Oboje kończą właśnie czterdziestkę. Po latach małżeństwa ich związek przechodzi poważny kryzys - zamiast wspólnie świętować, próbują radzić sobie z kryzysem wieku średniego, problemami finansowymi i niesformnymi córkami. W tym całym zamieszaniu Debbie dowiaduje się, że jest w ciąży. Informacja ta wiele zmienia w ich związku. **00:20** Striptiz ** dramat sensacyjny, USA 1996. Reż. A. Bergman, wyst. D. Moore, B. Reynolds **02:55** NOC Magii - interaktywny program rozrywkowy

SOBOTA
22.05.2021

07:00 Barwy szczęścia **07:55** Pytanie na śniadanie **11:15** Przepis dnia **11:25** Nela Mała Reporterka **11:45** W Krainie Baśni **12:15** Powroty **12:35** Na dobre i na złe **13:30** The Voice Kids **15:30** Okrasa łamie przepisy **16:00** Kulturalni PL **17:00** Teleexpress **17:20** M jak miłość **18:10** Szansa na sukces. Opole 2021 **19:05** Muzyka na dobry wieczór **19:30** Wiadomości **20:05** Sanatorium miłości **21:00** Konkurs Piosenki Eurowizji **00:50** M jak miłość **01:40** Wiadomości

07:35 Turystyczna Jazda **07:50** Starszaki **08:15** Antenowe remanenty **08:30** Operacja Zdrowie **09:00** Najdziwniejsze pyszczki świata **10:01** Agro wieści **10:15** Wiosna z TVP3 Lublin **10:30** Klucze wiary **10:45** Leśny kalejdoskop **11:00** Tydzień między nami **11:30** Panorama Lubelska **11:42** Prognoza pogody **11:45** Wiosna z TVP3 Lublin **12:05** Moda na rodzinę **12:35** Wiosna z TVP3 Lublin **12:35** Qulszoł **12:50** Wiosna z TVP3 Lublin **13:40** Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie **14:10** Moje życie XXL **15:00** Koronka do Miłosierdzia Bożego **15:20** Dobre historie **15:50** Okiem wiary **16:20** Wiosna z TVP3 Lublin **16:40** Pogoda 2 **16:45** Dziennik regionów **17:00** Boso przez świat **17:30** Panorama Lubelska **17:35** Prognoza pogody **17:36** Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii **18:00** Skarbiec sztuki Lubelszczyzny **18:15** Polacy na ratunek Żydom **18:30** Panorama Lubelska **18:50** Prognoza pogody **18:55** Słonik nadziei **19:00** Onkocujni **19:15** Koncerty **20:00** Piosenka dla Ciebie **21:00** Piosenka u Ciebie **21:31** Panorama Lubelska **21:46** Prognoza pogody **21:50** Studio LOTTO **22:00** Dziennik regionów **22:25** Regionalny magazyn sportowy **22:35** Pogoda **22:45** Kryminalna siódemka **23:05** Kabaret. Super show dwójki **24:00** Astronarium **00:30** Pozyteczni.pl

04:35 Klan (3811-3813) - telenowela **05:55** Magazyn Ekspresu Reporterów **06:50** Policzmy się dla Polski – cykl felietonów **07:00** Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **07:35** Rok w ogrodzie – magazyn ogrodniczy **08:00** Rok w ogrodzie extra – magazyn **08:15** Wojsko - polskie.pl – cykl reportaży **08:40** Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych **09:10** Prywatne życie zwierząt (3) – serial przyrodniczy **09:40** Fascynujący świat: Cała prawda o fitnessie - film dokumentalny, Wielka Brytania 2018. Reż. J. Cowen **10:45** Sprawa dla reportera – magazyn reporterów **11:40** Policzmy się dla Polski – cykl felietonów **11:50** Szeryf *** western, USA 1971. Reż. M. Winner, wyst. B. Lancaster, R. Ryan **13:35** Policzmy się dla Polski - cykl felietonów **13:45** Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny **14:15** Z pamięci – cykl felietonów **14:25** Oздrowieńczy – magazyn **14:55** Policzmy się dla Polski – cykl felieton **15:05** Film dokumentalny **15:55** To był rok! – program rozrywkowy **17:00** Teleexpress **17:20** Pogoda **17:30** Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny **18:30** Stulecie Winnych (39) - serial obyczajowy **19:25** Sport **19:30** Wiadomości **20:05** Pogoda **20:10** Alarm! – magazyn interwencyjny **20:25** Program rozrywkowy **21:00** KONKURS PIOSENKI EUROWIZJI: ROTTERDAM 2021 - FINAL **00:55** Wielka majówka ** komedia, Polska 1981. Reż. K. Rogulski, wyst. Z. Zamachowski, J. Piechociński **02:35** Uniewinniony ** thriller, Kanada/Niemcy/USA 2014. Reż. P. Howitt, wyst. D. Cooper, S. L. Jackson **04:10** Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny **05:00** Z pamięci – cykl felietonów

05:50 Barwy szczęścia (2448, 2449) - serial obyczajowy **07:00** M jak miłość (1590) – serial obyczajowy **07:45** Policzmy się dla Polski – cykl felietonów **07:55** Pytanie na śniadanie – magazyn **11:20** Zainwestuj w marzenia (39) – serial obyczajowy **11:25** Policzmy się dla Polski – cykl felietonów **11:30** Rodzinny ekspres – magazyn **12:10** Klub detektywów i kłątwa czarnego króla ** przygodowy, Niemcy 2017. Reż. C. Theede, wyst. L. Seppi, L. Barschy, R. Storck **14:00** Familiada – teleturniej **14:35** Koło fortuny – teleturniej **15:15** Wojciech Cejrowski - boso przez świat – cykl reportaży **15:45** Smaki świata po polsku – magazyn kulinarny **16:20** Na dobre i na złe (811) - serial obyczajowy **17:20** Na sygnale (315) - serial fabularno-dokumentalny **17:50** Słowo na niedzielę **18:00** Panorama **18:20** Pogoda **18:30** Postaw na milion – teleturniej **19:25** Rodzinka.pl (178) - serial komediowy **20:00** WSZYSTKIE PIENIĄDZE ŚWIATA ** dramat sensacyjny, Wielka Brytania/USA 2017. Reż. R. Scott, wyst. M. Williams, C. Plummer **22:15** Anatomia zemsty ** komedia kryminalna, USA 2013. Reż. D. Schechter, wyst. J. Aniston, I. Fisher **00:05** Weselne przeznaczenie ** komedia, USA 2018. Reż. V. Levin, wyst. K. Reeves, W. Ryder **01:40** ZNIEWOLONY **** dramat biograficzny, Wielka Brytania/USA 2013. Reż. S. McQueen, wyst. Ch. Ejiofor, M. Fassbender **18:41**, Stany Zjednoczone. Czarnoskóry, wykształcony nowojorczyk zostaje oszukany, a następnie sprzedany handlarzom niewolników. **04:05** Samowolka ** dramat obyczajowy, Polska 1993. Reż. F. Falk, wyst. R. Goner, A. Gawek

POLSAT

06:00 Nowy dzień – program informacyjny **08:35** Mulan 2 ** animowany, USA 2004. Reż. D. Rooney **10:10** Ewa gotuje – magazyn kulinarny **10:40** Nasz Nowy Dom – reality show **12:40** Bogaty dom – Biedny dom – reality show **13:40** Łowcy nagród - teleturniej **14:40** Rolnicy. Podlasie (37) – serial dokumentalny **15:45** Więzienie (44-47) - serial dokumentalny **17:45** Chłopaki do wzięcia (197, 198) - serial dokumentalny **18:50** Wydarzenia **19:25** Gość Wydarzeń – program publicystyczny **19:45** Sport **19:55** Pogoda **20:00** AVENGERS: WOJNA BEZ GRANIC **** s-f, USA 2018. Reż. A. Russo, J. Russo, wyst. D. Cheadle, B. Cumberbatch, R. Downey Jr

FOT. POLSAT/MARVEL

23:15 Resident Evil: Retrybuca ** horror s-f, Niemcy/Kanada/USA/Francja/Wielka Brytania 2012. Reż. P. Anderson, wyst. M. Jovovich, M. Rodriguez **01:20** PRZEZNACZENIE ** thriller s-f, Australia 2015. Reż. M. Spierig, P. Spierig, wyst. E. Hawke, S. Snook

FOT. POLSAT

03:35 Tajemnice losu – program rozrywkowy **04:40** Disco Gramy – muzyczny program rozrywkowy **05:25** Telezakupy TV Okazje

05:10 Uwaga! – magazyn reporterów **05:25** Ukryta prawda (1031) – serial paradokumentalny **06:25** Kuchenne rewolucje - program rozrywkowy **07:25** Wymarzone ogrody – magazyn ogrodniczy **08:00** Dzień Dobry TVN - magazyn **11:30** Brzydula 2 (149-153) – serial komediowy **14:00** Na Wspólnej (822) - serial obyczajowy **15:50** Efekt Domina (1) – serial dokumentalny **16:25** Szadź 2. Kulisy produkcji - felieton **16:50** Budując marzenia - program rozrywkowy **17:25** Wymarzone ogrody – magazyn ogrodniczy **18:00** Kuchenne rewolucje - program rozrywkowy **19:00** Fakty **19:25** Sport **19:35** Pogoda **19:45** Uwaga! – magazyn reporterów **20:00** Power Couple – reality show **21:35** ŁASKI NA GIGANCIE ** komedia, USA/Kanada 2017. Reż. M. D. Lee, wyst. Q. Latifah, J. Pinkett Smith **00:00** Oujia: Narodziny zła ** horror, USA/Chiny/Japonia 2016. Reż. M. Flanagan, wyst. A. Basso, E. Reaser **02:05** Kuchenne rewolucje - program rozrywkowy **03:10** Uwaga! – magazyn reporterów **03:30** NOC Magii – interaktywny program rozrywkowy

05:15 Szkoła (602) – serial paradokumentalny **06:15** Kosmiczny wykop (18) – serial animowany **06:30** Wiza na miłość – reality show **07:30** Ten moment (21) – serial paradokumentalny **08:00** Ukryta prawda (1049-1051) - serial paradokumentalny **10:55** Hotel Paradise – reality show **12:50** Uwolnić orkę 3: Na ratunek ** przygodowy, USA 1997. Reż. S. Pillsbury, wyst. J. J. Richter, A. Schellenberg, A. Corley **14:40** Akademia policyjna 3: Ponowne szkolenie ** komedia, USA 1986. Reż. J. Paris, wyst. S. Guttenberg, B. Smith, D. Graf **16:20** WŁADCA PIERŚCIENI: DWIE WIEŻE **** fantasy, Nowa Zelandia/USA/Niemcy 2002. Reż. P. Jackson, wyst. E. Wood, I. McKellen, V. Mortensen **20:00** Królewna Śnieżka i łowca ** przygodowy, USA 2012. Reż. R. Sanders, wyst. K. Stewart, C. Hemsworth, C. Theron **22:45** MAMMA MIA! **** komedia muzyczna, Niemcy/USA/Wielka Brytania 2008. Reż. P. Lloyd, wyst. M. Streep, P. Brosnan, C. Firth, A. Seyfried **01:10** Akademia policyjna 4: Patrol obywatelski ** komedia, USA 1987. Reż. J. Drake, wyst. S. Guttenberg, B. Smith, D. Graf **03:00** NOC Magii – interaktywny program rozrywkowy

NIEDZIELA
23.05.2021

07:00 Barwy szczęścia **07:55** Pytanie na śniadanie **11:40** Pasterz **11:55** Między ziemią a niebem **12:00** Anioł Pański **12:15** Między ziemią a niebem **12:50** Słowo na niedzielę **13:00** Transmisja Mszy Świętej **14:15** Jan Serce **15:25** Muzyczne NAI **16:05** Leśniczówka **17:00** Teleexpress **17:20** M jak miłość **18:20** Gala wręczenia nagród im. Jana Rodowicza "Anody" **19:30** Wiadomości **20:05** Sport **20:10** Pogoda **20:20** Osiecka **21:15** film fabularno-dokumentalny, Polska 2015. Reż. M. Krzyszkowski, wyst. M. Kwaśny, M. Kowalska, P. Głowacki **22:40** "To co dał mi los" - koncert **23:20** Szlak nadziei **00:10** M jak miłość **01:00** Słownik polsko@polski

08:00 Całkiem niezła historia **08:30** Agape **09:00** Rybołowy pod skrzydłami leśników - film dokumentalny, Polska 2020. Reż. E. Trzonek **09:25** Woda i las. Źródło życia na Ziemi - film dokumentalny, Polska 2018. Reż. B. Klamra **10:00** Transmisja mszy świętej **11:00** Essa **11:15** Skarbiec sztuki Lubelszczyzny **11:30** Panorama Lubelska **11:42** Prognoza pogody **11:45** Odkryj regiony **12:05** Głos regionów **13:00** Piosenka dla Ciebie **14:05** Piosenka u Ciebie **14:30** Rączka gotuje **15:00** Koronka do Miłosierdzia Bożego **15:20** Kościół z bliska **15:50** Nabożeństwo ewangelickie w Warszawie **16:40** Pogoda **16:45** Dziennik regionów **17:00** Tydzień **17:30** Panorama Lubelska **17:35** Prognoza pogody **17:37** Rok w ogrodzie **18:00** Piosenka u Ciebie **18:30** Panorama Lubelska **18:50** Prognoza pogody **18:55** FB TVP Lublin Flesz **19:00** Stop! Kultura **19:20** W celowniku **19:35** Lubelskie dla środowiska **19:45** Magazyn sportowy **20:00** Hity wszech czasów **21:00** Cafe piosenka **21:31** Panorama Lubelska **21:47** Prognoza pogody **21:50** Studio LOTTO **22:00** Dziennik regionów **22:25** Regionalny magazyn sportowy **22:40** Pogoda **22:45** Kryminalna siódemka extra **23:05** Dance Dance Dance

05:10 Klan (3814, 3815) - telenowela **06:00** Słownik polsko@polski - talk show **06:25** Wojsko - polskie.pl – cykl reportaży **06:55** Słowo na niedzielę **07:00** Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach **08:00** Tydzień – magazyn rolniczy **08:30** Żakochaj się w Polsce – magazyn przyrodniczy **09:30** Przyrodnik na tropie - cykl dokumentalny **10:05** Wielkie rodziny (9) – serial dokumentalny **10:55** Słowo na niedzielę **11:00** Transmisja Mszy Świętej z Jasnej Góry **11:55** Między ziemią a niebem – magazyn **12:00** Anioł Pański **12:15** Między ziemią a niebem – magazyn **12:50** Pasterz - Przebaczymy i prosimy o przebaczenie - serial dokumentalny **13:15** BBC w Jedyne: Niedźwiedzie w nowym domu - film dokumentalny, Wielka Brytania 2020. Reż. T. Jarvis **14:15** Z pamięci – cykl felietonów **14:20** Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny **14:50** Komisarz Alex (146) - serial kryminalny **15:50** Gala wręczenia nagród im. Jana Rodowicza «Anody» – relacja **17:00** Teleexpress **17:20** Pogoda **17:30** Ojciec Mateusz (326) - serial kryminalny **18:30** Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny **19:25** Sport **19:30** Wiadomości **20:05** Pogoda **20:15** To był rok! – program rozrywkowy **21:25** ODDANA ** dramat, Ukraina 2020. Reż. C. Sywołap, wyst. A. Romanowa, M. Januszewicz **23:20** Bella Germania (2) – serial obyczajowy **01:05** IDOL Z ULICY ** dramat, Palestyna/Katar/Egipt/Wielka Brytania 2015. Reż. H. Abu-Assad, wyst. T. Barhom, K. Attalah, H. Attalah **02:55** Cała prawda o fitnessie - film dokumentalny, Wielka Brytania 2018. Reż. J. Cowen **03:55** Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny **04:45** Z pamięci – cykl felietonów

05:20 Barwy szczęścia (2450-2452) - serial obyczajowy **06:55** M jak miłość (1591) - serial obyczajowy **07:45** Policzmy się dla Polski – cykl felietonów **07:55** Pytanie na śniadanie – magazyn **11:35** Policzmy się dla Polski – cykl felietonów **11:40** Dookoła Bałtyku - magazyn kulinarny **12:10** Gwiazdy w południe: Powrót siedmiu wspaniałych ** western, USA 1966. Reż. B. Kennedy, wyst. R. Fuller, E. Fernandez **14:00** Familiada – teleturniej **14:30** Koło fortuny – teleturniej **15:00** Szansa na sukces. Opole 2021 - widowisko muzyczne **17:05** Zainwestuj w marzenia (39) – serial obyczajowy **17:15** Moje życie XXL - reality show **18:00** Panorama **18:20** Pogoda **18:30** Wojciech Cejrowski - boso przez świat – cykl reportaży **19:00** Smaki świata po polsku – magazyn kulinarny **19:25** Rodzinka.pl (179) - serial komediowy **20:20** Postaw na milion – teleturniej **21:00** ZNIEWOLONY **** dramat biograficzny, Wielka Brytania/USA 2013. Reż. S. McQueen, wyst. Ch. Ejiofor, M. Fassbender **18:41**, Stany Zjednoczone. Czarnoskóry, wykształcony nowojorczyk zostaje oszukany, a następnie sprzedany handlarzom niewolników. **23:25** Kino bez granic: Matka jest tylko jedna ** dramat, USA 2016. Reż. P. Duddridge, wyst. C. Cox, C. Ricci, S. Blair **01:05** POMIĘDZY SŁOWAMI ** obyczajowy, Polska/Niderlandy/Francja 2017. Reż. U. Antoniak, wyst. J. Gierszał, A. Chyra **02:40** Pułapka ** dramat, Polska 1997. Reż. A. Drabiński, wyst. M. Kondrat, J. Benda, B. Linda

POLSAT

06:00 Nowy dzień – program informacyjny **07:50** Madagaskar *** animowany, USA 2005. Reż. E. Eric, T. McGrath **09:40** AUTA 2 *** animowany, USA 2011. Reż. J. Lasseret, L. Brad **11:55** Dumbo *** przygodowy, USA/Wielka Brytania/Australia/Kanada 2019. Reż. T. Burton, wyst. A. Arkin, D. DeVito, C. Farrell **14:15** Avengers: Wojna bez granic **** s-f, USA 2018. Reż. A. Russo, J. Russo, wyst. D. Cheadle, B. Cumberbatch, R. Downey Jr **17:40** Nasz Nowy Dom - reality show **18:40** Domowe rozgrywki (20) – serial komediowy **19:20** Sport **19:25** Pogoda **19:30** Państwo w Państwie - program publicystyczny **20:00** Kabaret na żywo - program rozrywkowy **22:05** AGENTKA *** komedia sensacyjna, USA 2014. Reż. P. Feig, wyst. M. McCarthy, J. Statham, J. Law Susan Cooper jest doświadczonym analitykiem w CIA. Obdarzona superpamięcią kobieta jest partnerką, uszami i oczami agenta Bradleya Fine'a podczas jego licznych brawurowych akcji. Ich współpraca przebiega bez zarzutu do dnia, w którym mężczyzna popełnia poważny błąd i ginie. Do tego rozpracowany zostaje jeden z jej najlepszych szpiegów, Rick Ford. Susan uznaje, że teraz nadszedł jej czas, i decyduje się wyjść zza biurka. Postanawia nie tylko pomścić swojego kolegę, lecz również udaremnić plany przemytników. **00:50** Wykolejony *** sensacyjny, USA/Wielka Brytania 2005. Reż. M. Hafström, wyst. J. Aniston, V. Cassel **03:15** Tajemnice losu - program rozrywkowy **04:40** Disco Gramy - muzyczny program rozrywkowy **05:25** Telezakupy TV Okazje

05:05 Uwaga! – magazyn reporterów **05:25** Ukryta prawda (1032) – serial paradokumentalny **06:25** Kuchenne rewolucje - program rozrywkowy **07:25** Nowa Maja w ogrodzie – magazyn ogrodniczy **07:55** Akademia ogrodnika – magazyn ogrodniczy **08:00** Dzień Dobry TVN - magazyn **11:30** Budując marzenia - program rozrywkowy **12:05** Co za tydzień – program rozrywkowy **12:40** Power Couple – reality show **14:15** Lego Masters - program rozrywkowy **15:50** Nigdy w życiu! *** komedia romantyczna, Polska 2004. Reż. R. Zatorski, wyst. D. Stenka, A. Żmijewski, J. Brodzik, J. Frycz, J. Jabłczyńska **18:00** Totalne remonty Szelągowskiej – program rozrywkowy **19:00** Fakty **19:25** Sport **19:35** Pogoda **19:45** Uwaga! – magazyn reporterów **20:00** JESTEM LEGENDĄ *** s-f, USA 2007. Reż. F. Lawrence, wyst. W. Smith, A. Braga, Ch. Tahan Nowy Jork, rok 2012. Tajemniczy wirus zmienia mieszkańców w krwiożercze potwory. Naukowiec Robert Neville jako jedyny jest odporny na działanie wirusa. Robi wszystko, by wynaleźć szczepionkę. Zaczyna uświadamiać sobie, że być może jest ostatnim człowiekiem na Ziemi. Tymczasem czające się w mroku potwory obserwują każdy jego ruch i czekają na śmiertelny błąd. . . **22:05** Adwokat diabła ** thriller, USA/Niemcy 1997. Reż. T. Hackford, wyst. K. Reeves, A. Pacino, Ch. Theron **01:10** BLADE, WIECZNY ŁOWCA 2 *** horror, USA/Niemcy 2002. Reż. G. Del Toro, wyst. W. Snipes, K. Kristofferson **03:40** NOC Magii – interaktywny program rozrywkowy

05:15 Szkoła (603) – serial paradokumentalny **06:15** Kosmiczny wykop (19) – serial animowany **06:30** Wiza na miłość – reality show **07:25** Po pierwsze kino - program rozrywkowy **07:30** Ukryta prawda (1055-1058) - serial paradokumentalny **11:30** Rozwód. Walka o wszystko (23) - serial paradokumentalny **12:30** Hotel Paradise – reality show **14:30** Ślub od pierwszego wejrzenia – reality show **15:35** Akademia policyjna 4: Patrol obywatelski ** komedia, USA 1987. Reż. J. Drake, wyst. S. Guttenberg, B. Smith, D. Graf **17:20** Królewna Śnieżka i łowca ** przygodowy, USA 2012. Reż. R. Sanders, wyst. K. Stewart, C. Hemsworth, C. Theron **20:00** WŁADCA PIERŚCIENI: POWRÓT KRÓLA **** fantasy, USA/Nowa Zelandia/Niemcy 2003. Reż. P. Jackson, wyst. E. Wood, I. McKellen, V. Mortensen Mieszkańcy Śródziemia przygotowują się do bitwy, która zdecyduje o losach świata. Gandalf Biały wzywa do walki rozproszone wojska Gondoru i Rohanu. Jedyny potomek królewskiego rodu, Aragorn, musi znaleźć w sobie moc, która pozwoli mu objąć należną mu władzę i tym samym wypełnić przeznaczenie. Wraz z elfem Legolasem i krasnoludem Gimlim chce sprowadzić sojuszników – armię upiorów. W tym czasie prowadzeni przez Golluma Frodo i Sam zbliżają się do Góry Przeznaczenia. . . **00:15** Żywy zapalnik ** sensacyjny, USA 1992. Reż. C. Duguay, wyst. P. Brosnan, R. Silver, B. Cross **02:00** Zbrodnie z pierwszych stron gazet (9) – serial dokumentalny **03:00** Druga strona medalu - talk show **03:35** NOC Magii – interaktywny program rozrywkowy

05:55 Szkoła (604) – serial paradokmalny
06:55 Szpital (719) – serial paradokmalny
07:55 Po pierwsze kino – program
rozrywkowy
08:00 Zakochani po uszy (340) – telenowela
08:30 Rozwód. Walka o wszystko (23) – serial
paradokmalny
09:30 Ukryta prawda (1059, 1060) – serial
paradokmalny
11:30 Ten moment (23) – serial paradokmalny
12:00 Szpital (720) – serial paradokmalny
13:00 Szkoła (605) – serial paradokmalny
14:00 19 + (617) – serial paradokmalny
14:30 Sąd rodzinny (154) – serial fabularno-
dokmalny
15:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska (592)
– serial fabularno-dokmalny
16:30 Ukryta prawda (888) – serial
paradokmalny
17:30 Brzydula 2 (153) – serial komediowy
18:00 Rozwód. Walka o wszystko (24) – serial
paradokmalny
19:00 19 + (618) – serial paradokmalny
19:30 Zakochani po uszy (341) – telenowela
20:00 Hotel Paradise – reality show
21:00 VOLTA **
komedia, Polska 2017. Reż. J.
Machulski, wyst. A. Zieliński, O. Bołądź,
A. Domańska
23:15 Doom **
s-f, Wielka Brytania/USA/Czechy/
Niemcy 2005. Reż. A. Bartkowiak, wyst.
D. Johnson, K. Urban, R. Pike
Nieudany eksperyment w bazie na
Marsie. Z misją sprawdzającą zostaje
wysłany oddział komandosów, który
po chwili zmierzy się hordami stworów
i potworów.
Niemal wszystkie ekranizacje gier są
słabe i ciężkie w oglądaniu, bo to, co
sprawdza się w grze, nie sprawdza się w
filmie. Tu jest podobnie, choć o dziwo
jedyną ciekawą sekwencją jest ta
wyglądająca dokładnie jak gra.
Plus Dwayne Johnson i Karl Urban. A za
reżyserię odpowiada Andrzej
Bartkowiak
01:30 Trzy noce z duchami (4) – serial
dokmalny
02:35 Druga strona medalu – talk show
03:45 NOC Magii – interaktywny program
rozrywkowy

05:50 Szkoła (605) - serial paradokumentalny
06:50 Szpital (720) - serial paradokumentalny
07:50 Po pierwsze kino - program rozrywkowy
07:55 Zakochani po uszy (341) - telenowela
08:25 Miłe wieści - program rozrywkowy
08:30 Rozwód. Walka o wszystko (24) - serial paradokumentalny
09:30 Ukryta prawda (1061, 1062) - serial paradokumentalny
11:30 Ten moment (24) - serial paradokumentalny
12:00 Szpital (721) - serial paradokumentalny
13:00 Szkoła (606) - serial paradokumentalny
14:00 19 + (618) - serial paradokumentalny
14:30 Sąd rodzinny (155) - serial fabularno-dokumentalny
15:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska (593) - serial fabularno-dokumentalny
16:30 Ukryta prawda (889) - serial paradokumentalny
17:30 Rozwód. Walka o wszystko (25) - serial paradokumentalny
18:30 Brzydula (1) - serial obyczajowy
19:00 19 + (619) - serial paradokumentalny
19:30 Zakochani po uszy (342) - telenowela
20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 WYGRAĆ ZE ŚMIERCIĄ **
 sensacyjny, USA 1989. Reż. B. Malmuth, wyst. S. Seagal, K. Le Brock, B. Sadler
23:10 PRZYNEŃA **
 sensacyjny, USA/Kanada 2000. Reż. A. Fuqua, wyst. J. Foxx, D. Morse
 Podczas napadu na skarbce federalny pomiędzy włamywaczami dochodzi do kłótni. Jeden ucieka ze złotem, jednak zostaje złapany przez policję. Jego współwzięwien (Jamie Foxx) dowiaduje się, gdzie ukryty jest łup. Policja chce go wykorzystać, by złapać drugiego ze złodziei.
 Plus jak zawsze dobry David Morse.
01:40 Z archiwum X 2 (1) - serial s-f
02:40 Druga strona medalu - talk show
03:45 NOC Magii - interaktywny program rozrywkowy

ŚRODA
26.05.2021

07:30 Pytanie na śniadanie **10:40** Panorama **10:50** Pytanie na śniadanie **11:20** Przepis dnia **11:30** Barwy szczęścia **12:00** Wiadomości **12:15** Nad Niemnem - Magazyn Polaków na Białorusi **12:35** Ojciec Mateusz **13:25** Ojciec Mateusz **14:20** Szlak nadziei **15:05** Przystanek Historia **15:25** Ozdrowieńcy **15:50** Animowanki **15:55** Nela Mała Reporterka **16:15** Rodzinka.pl **16:40** Kierunek Zachód **17:00** Teleexpress **17:20** Magazyn z Wyp **17:40** Muzeum Polskiej Piosenki **17:55** Nie ma jak u mamy - koncert z okazji Dnia Matki **19:30** Wiadomości **20:05** Sport **20:10** Pogoda **20:20** Ranczo **22:05** Polonia **24 22:35** Lili i Irmgard. Lwów 1939 – 45 - film dokumentalny, Polska 2019. Reż. J. Oleszkowicz **23:30** Kasta **24:00** Focus on Poland **00:20** Gra słów. Krzyżówka **00:50** Kierunek Zachód **01:10** Magazyn z Wyp **01:30** Wiadomości

07:30 Panorama Lubelska **07:40** Prognoza pogody **07:41** Między Wisłą i Bugiem **07:45** Koronawirus - rady, pytania, porady **07:53** Między Wisłą i Bugiem **08:05** Co na obiad **08:10** Między Wisłą i Bugie **08:30** Panorama Lubelska **08:40** Prognoza pogody **08:41** Między Wisłą i Bugiem **08:55** Prognoza pogody **09:00** Dla niesłyszących - Co niesie dzień **09:10** Pogoda **09:15** Szkoła poradnik **09:30** Słodka kuchnia Pszczółek **10:00** Wymarzona miłość **10:55** Boso przez świat **11:25** Policzmy się dla Polski **11:35** Wiadomości rolnicze **12:00** Szkoła poradnik **12:15** Dla niesłyszących - Co niesie dzień **12:30** Okiem Wiary **12:55** Pogoda **13:00** Agroporadnik **13:35** Agrobiznes **13:55** Agropogoda **14:00** Samorząd - mój, twój, nasz. **14:22** Słonik nadziei **14:30** Panorama Lubelska **14:42** Prognoza pogody **14:45** Lubelska agro wiosna **15:00** Koronka do Miłosierdzia Bożego **15:20** Wieczna miłość **16:05** Telekurier **16:30** Kryminalna siódemka **16:45** Dziennik regionów **17:00** Twój Wybór **17:30** Panorama Lubelska **17:35** Prognoza pogody **17:36** Zdarzenia **18:15** W celowniku **18:30** Panorama Lubelska **18:55** Prognoza pogody **19:00** To nas dotyczy **19:21** Lubelskie dla środowiska **19:30** Robertka **19:45** Magazyn sportowy **20:00** Szkoła poradnik **20:35** Ocaleni **21:31** Panorama Lubelska **21:46** Prognoza pogody **21:50** Studio LOTTO **22:00** Dziennik regionów **22:20** Echa dnia **22:40** Pogoda **22:45** Kryminalna siódemka **23:00** Kasta **23:30** Całkiem niezła historia **23:50** Pismo rozrywkowe **00:50** Telekurier

05:10 Przysięga (417) - telenowela **06:00** Elif (985) - serial obyczajowy **06:50** Policzmy się dla Polski - cykl felietonów **07:00** Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **07:30** Rodzinny ekspres - magazyn **08:00** Wiadomości **08:10** Pogoda poranna **08:15** Kwadrans polityczny - program publicystyczny **08:35** Ranczo (117) - serial obyczajowy **09:35** Komisarz Alex (81) - serial kryminalny **10:30** Ojciec Mateusz (221) - serial kryminalny **11:25** Kasta - serial paradokumentały **12:00** Wiadomości **12:10** Agrobiznes - magazyn rolniczy **12:30** Agropogoda - program informacyjny **12:35** Rok w ogrodzie extra - magazyn poradnikowy **12:55** Natura w Jedyne - cykl dokumentalny **14:00** Elif (986) - serial obyczajowy **14:50** Policzmy się dla Polski - cykl felietonów **15:00** Wiadomości **15:10** Pogoda **15:15** Alarm! - magazyn interwencyjny **15:35** Gra słów. Krzyżówka - teleturniej **16:00** Przysięga (418) - telenowela **17:00** Teleexpress **17:15** Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny **17:55** Nie ma jak u mamy - koncert z okazji Dnia Matki **19:25** Sport **19:30** Wiadomości **20:00** Pogoda **20:10** Alarm! - magazyn interwencyjny **20:30** Leśniczówka (401) - telenowela **20:55** PIĘKA NOŻNA: LIGA EUROPEY - FINAL: Villarreal - Manchester United - transmisja **23:30** Historia bez tajemnic: Afganistan, poraniony kraj - film dokumentalny, Niemcy 2020. Reż. M. Mettelsiefen **00:25** Deep State: tajny układ (8) - serial sensacyjny **01:35** BEZPIECZNA PRZYSTAŃ *** melodramat, USA 2007. Reż. B. Corcoran, wyst. M. Gilbert, B. Johnson, K. Walder **03:30** Pogoda na piątek (5) - serial obyczajowy **04:25** Wojsko - polskie.pl - cykl reportaży **04:45** Notacje - cykl dokumentalny

05:20 Na dobre i na złe (671) - serial obyczajowy **06:20** Pozyteczni.pl - magazyn **06:50** Familiada - teleturniej **07:30** Pytanie na śniadanie - magazyn **10:40** Panorama **10:50** Pytanie na śniadanie - magazyn **11:15** Policzmy się dla Polski - cykl felietonów **11:25** Ostoja - magazyn przyrodniczy **11:50** Barwy szczęścia (2454) - serial obyczajowy **12:30** Koło fortuny - teleturniej **13:15** Kozacka miłość (120) - serial kostiumowy **14:05** Va Banque - teleturniej **14:35** Na sygnale (298) - serial fabularno-dokumentalny **15:10** Górcy ratownicy (74) - serial obyczajowy **16:00** Koło fortuny - teleturniej **16:35** Familiada - teleturniej **17:15** Promyk nadziei (46) - serial obyczajowy **18:00** Panorama **18:20** Va Banque - teleturniej **18:45** Kozacka miłość (121) - serial kostiumowy **19:30** Barwy szczęścia (2454, 2455) - serial obyczajowy **20:40** Kulisy seriali Na dobre i na złe i Na sygnale - cykl felietonów **20:50** Na dobre i na złe (812) - serial obyczajowy **21:45** Mała matura 1947 (3) - serial obyczajowy **22:45** The Good Doctor (49) - serial obyczajowy **23:40** GRY MAŁŻEŃSKIE ** komedia romantyczna, USA 2011. Reż. D. Mulronej, wyst. M. Moore, K. Lutz, J. Szohr **01:20** Geniusz: Picasso (6) - serial biograficzny **02:20** Dwa Światy - film dokumentalny, Polska 2015. Reż. M. Adamek **03:25** Instynkt (4) - serial kryminalny **04:15** Rodzinka.pl - serial komediowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień - program informacyjny **08:40** Malanowski i Partnerzy (218, 219) - serial fabularno-dokumentalny **09:40** Sekrety rodziny (138) - serial paradokumentały **10:40** Dlaczego ja? (465) - serial paradokumentały **11:40** Gliniarze (458) - serial paradokumentały **12:50** Wydarzenia **13:25** Interwencja - magazyn reporterów **13:40** Trudne sprawy (812) - serial paradokumentały **14:40** Dlaczego ja? (978) - serial paradokumentały **15:50** Wydarzenia **16:10** Pogoda **16:15** Interwencja - magazyn reporterów **16:30** Na ratunek 112 - serial paradokumentały **17:00** Gliniarze - serial paradokumentały **18:00** Pierwsza miłość (3242) - serial paradokumentały **18:50** Wydarzenia **19:25** Gość Wydarzeń - program publicystyczny **19:45** Sport **19:55** Pogoda **20:05** #Jestem M. Misfit * komedia, Polska 2019. Reż. M. Ziębiński, wyst. J. Chatys, M. Ciałowski, T. Karolak **21:55** MAMA NA OBCASACH ** komediodramat, USA 2004. Reż. G. Marshall, wyst. K. Hudson, J. Corbett Helen pracuje w agencji modelek, a jej świat kręci się wokół pokazów mody i imprez. Kiedy jej siostra i szwagier giną w wypadku samochodowym, musi zająć się trojgiem ich dzieci. Mimo że nie ma ona żadnego doświadczenia, postanawia udowodnić, że potrafi być odpowiedzialną mamą. Z pomocą przychodzą jej starsza siostra oraz sympatyczny pastor Dan Parker. . . **00:35** Skok przez miotłę ** komedia, USA 2011. Reż. S. Akil, wyst. A. Bassett, P. Patton **02:55** Tajemnice losu - interaktywny program rozrywkowy **04:40** Disco Gramy - muzyczny program rozrywkowy **05:25** Telezakupy TV Okazje

05:40 Uwaga! - magazyn reporterów **06:00** Ukryta prawda (1180) - serial paradokumentały **07:00** Kuchenne rewolucje - program rozrywkowy **08:00** Dzień Dobry TVN - magazyn **11:35** Doradca smaku - magazyn kulinarny **11:45** Ukryta prawda (1278, 1181, 760) - serial paradokumentały **14:55** Szpital (415) - serial paradokumentały **16:00** LAB (3) - serial kryminalny **17:00** Kuchenne rewolucje - program rozrywkowy **18:00** Ukryta prawda (1279) - serial paradokumentały **19:00** Fakty **19:25** Uwaga! Koronawirus - program informacyjny **19:35** Sport **19:45** Pogoda **19:55** Uwaga! - magazyn reporterów **20:10** Doradca smaku - magazyn kulinarny **20:15** Na Wspólnej (3228) - serial obyczajowy **20:55** Milionerzy - teleturniej **21:30** SPECJALISTA ** sensacyjny, USA 1994. Reż. L. Llosa, wyst. S. Stallone, S. Stone, J. Woods Złota Malina dla najgorszej aktorki (Sharon Stone) i dla najgorszej ekranowej pary (duet z Sylvestrem Stallone). Plus jeszcze trzy nominacje dla najgorszego filmu, aktora i aktora drugoplanowego. A przecież w 1995 roku i Stone i Stallone byli u szczytu swoich karier. Coś jednak w tej historii nie zagrało. A o czym to w ogóle jest? May jest owdowiona żądza zemsty na ludziach, którzy zamordowali jej rodziców. Wynajmuje tytułowego „specjalistę” Raya Quicka, eksperta od materiałów wybuchowych, by zamordował zabójców jej rodziców. **23:50** Statek widmo ** horror, USA/Australia 2002. Reż. S. Beck, wyst. G. Byrne, J. Margulies, R. Eldard **01:40** Uwaga! - magazyn reporterów **02:00** NOC Magii - interaktywny program rozrywkowy **03:25** Szpital (415) - serial paradokumentały

05:55 Szkoła (606) - serial paradokumentały **06:55** Szpital (721) - serial paradokumentały **07:55** Po pierwsze kino - program rozrywkowy **08:00** Zakochani po uszy (342) - telenowela **08:30** Rozwód. Walka o wszystko (25) - serial paradokumentały **09:30** Szpital (1063, 1064) - serial paradokumentały **11:30** Ten moment (25) - serial paradokumentały **12:00** Szpital (722) - serial paradokumentały **13:00** Szkoła (607) - serial paradokumentały **14:00** 19 + (619) - program (dla małoletnich od lat 12) **14:30** Sąd rodzinny (156) - serial fabularno-dokumentalny **15:30** Sędzia Anna Maria Wesołowska (594) - serial fabularno-dokumentalny **16:30** Ukryta prawda (890) - serial paradokumentały **17:30** Rozwód. Walka o wszystko (26) - serial paradokumentały **18:30** Brzydula 2 (55) - serial komediowy **19:00** 19 + (620) - serial paradokumentały **19:30** Zakochani po uszy 5 (343) - telenowela **20:00** Hotel Paradise - reality show **21:00** MAMMA MIA! **** komedia muzyczna, Niemcy/USA/ Wielka Brytania 2008. Reż. P. Lloyd, wyst. M. Streep, P. Brosnan, C. Firth, A. Seyfried Grecka wyspa Kalokairi. Donna prowadzi niewielki hotelik. Jej 19-letnia córka Sophie chce tu zorganizować swój ślub. Marzeniem dziewczyny jest, by do ołtarza poprowadził ją ojciec, którego nigdy nie poznała. Z pamiętnika matki dowiaduje się, że podczas szalonego lata 1979 r. Donna romansowała z trzema mężczyznami. Dziewczyna w sekrecie postanawia ich poznać. **23:25** Bez smyczy ** komedia, USA 2011. Reż. B. Farrelly, P. Farrelly, wyst. O. Wilson, J. Sudeikis, J. Fischer **01:45** Z archiwum X 2 (2) - serial s-f **02:50** Druga strona medalu - talk show **03:20** NOC Magii - interaktywny program rozrywkowy

CZWARTEK
27.05.2021

07:30 Pytanie na śniadanie **10:40** Panorama **10:50** Pytanie na śniadanie **11:20** Przepis dnia **11:30** Barwy szczęścia **12:00** Wiadomości **12:15** Studio Lwów **12:35** Ranczo **14:20** Lili i Irmgard. Lwów 1939–45 - film dokumentalny, Polska 2020. Reż. J. Oleszkowicz **15:20** Wojciech Ciejrowski - boso przez świat **15:50** Alchemik **16:05** Niezmierny **16:20** Licz na Wiktora **16:30** Rodzinka.pl **17:00** Teleexpress **17:20** Czas pieniądza **17:35** Mówimy po polsku **17:50** Gra słów. Krzyżówka **18:20** Barwy szczęścia **18:50** Wilnoteka **19:10** W obiektywie Polonii - Wschód **19:30** Wiadomości **20:05** Sport **20:10** Pogoda **20:20** Pitbull **22:05** Polonia **24 22:35** Ocaleni **23:30** Kasta **24:00** Focus on Poland **00:20** Gra słów. Krzyżówka **00:50** Wilnoteka

07:30 Panorama Lubelska **07:40** Prognoza pogody **07:41** Między Wisłą i Bugiem **08:05** Co na obiad **08:10** Między Wisłą i Bugiem **08:30** Panorama Lubelska **08:40** Prognoza pogody **08:41** Między Wisłą i Bugiem **08:55** Prognoza pogody **09:00** Dla niesłyszących - Co niesie dzień **09:10** Pogoda **09:15** Szkoła poradnik **09:30** Rączka gotuje **10:00** Wymarzona miłość **10:55** Gospodarka tu i teraz **11:15** Szkoła z zawodem **11:25** Policzmy się dla Polski **11:35** Wiadomości rolnicze **12:00** Szkoła poradnik **12:15** Dla niesłyszących - Co niesie dzień **12:30** Dobre historie **12:55** Pogoda **13:00** Agroporadnik **13:35** Agrobiznes **13:55** Agropogoda **14:00** Stop! Kultura **14:24** Lubelskie wspólnie dla pszczoł **14:30** Panorama Lubelska **14:42** Prognoza pogody **14:45** Zdrowie w Twoich rękach **15:00** Koronka do Miłosierdzia Bożego **15:20** Wieczna miłość **16:05** Telekurier **16:30** Kryminalna siódemka **16:45** Dziennik regionów **17:00** Gospodarka tu i teraz **17:15** Szkoła z zawodem **17:30** Panorama Lubelska **17:35** Prognoza pogody **17:36** Odkryj regiony **17:50** Zdarzenia **18:15** Na wschód od Wisły **18:30** Panorama Lubelska **18:55** Prognoza pogody **19:00** To nas dotyczy **19:21** Lubelskie Fundusze Europejskie a koronawirus **19:30** Moja historia **19:45** Zobacz, co słychać **20:00** Szkoła poradnik **20:35** To był rok! **21:31** Panorama Lubelska **21:46** Prognoza pogody **21:50** Studio LOTTO **22:00** Dziennik regionów **22:20** Echa dnia **22:40** Pogoda **22:45** Kryminalna siódemka **23:00** Kasta **23:30** Całkiem niezła historia

05:15 Przysięga (418) - telenowela **06:05** Elif (986) - serial obyczajowy **06:50** Policzmy się dla Polski - cykl felietonów **07:00** Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **07:30** Pełnia Wiary - magazyn **08:00** Wiadomości **08:10** Pogoda **08:15** Kwadrans polityczny - program publicystyczny **08:40** Ranczo (118) - serial obyczajowy **09:35** Komisarz Alex (82) - serial kryminalny **10:35** Ojciec Mateusz (222) - serial kryminalny **11:25** Kasta - serial paradokumentały **12:00** Wiadomości **12:10** Agrobiznes - magazyn rolniczy **12:30** Agropogoda - program informacyjny **12:35** To się opłaca - magazyn **12:50** Zainwestuj w marzenia (40) - serial obyczajowy **12:55** Natura w Jedyne - cykl dokumentalny **14:00** Elif (987) - serial obyczajowy **15:00** Wiadomości **15:10** Pogoda **15:15** Alarm! - magazyn interwencyjny **15:35** Gra słów. Krzyżówka - teleturniej **16:00** Przysięga (419) - telenowela **17:00** Teleexpress **17:15** Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny **17:55** Klan (3818) - telenowela **18:20** Kasta - serial paradokumentały **18:55** Jeden z dziesięciu - teleturniej **19:25** Sport **19:30** Wiadomości **20:05** Pogoda **20:10** Alarm! - magazyn interwencyjny **20:30** Leśniczówka (402) - telenowela **21:00** Sprawa dla reportera - magazyn reporterów **21:55** Magazyn śledczy Anity Gargas **22:30** Magazyn kryminalny 997 **23:15** Motel Polska - reality show **23:50** Tanie Dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat - talk show **00:35** Londyńczyki (10) - serial obyczajowy **01:30** Nowa - Pożegnanie - serial sensacyjny **02:25** Ocaleni - reality show **03:30** Sprawa dla reportera - magazyn reporterów **04:25** Magazyn śledczy Anity Gargas

04:50 Cafe piosenka - talk show **05:25** Na dobre i na złe (672) - serial obyczajowy **06:20** Smaki świata po polsku - magazyn kulinarny **06:50** Familiada - teleturniej **07:30** Pytanie na śniadanie - magazyn **10:40** Panorama **10:50** Pytanie na śniadanie - magazyn **11:15** Policzmy się dla Polski - cykl felietonów **11:25** Wojciech Ciejrowski - boso przez świat - cykl reportaży **11:50** Barwy szczęścia (2455) - serial obyczajowy **12:30** Koło fortuny - teleturniej **13:15** Kozacka miłość (121) - serial kostiumowy **14:05** Va Banque - teleturniej **14:35** Na sygnale (299) - serial fabularno-dokumentalny **15:10** Górcy ratownicy (75) - serial obyczajowy **16:00** Koło fortuny - teleturniej **16:35** Familiada - teleturniej **17:15** Promyk nadziei (47) - serial obyczajowy **18:00** Panorama **18:20** Va Banque - teleturniej **18:45** Kozacka miłość (122) - serial kostiumowy **19:35** Barwy szczęścia (2455, 2456) - serial obyczajowy **20:40** Kulisy seriali Na dobre i na złe i Na sygnale - cykl felietonów **20:55** Na sygnale (317, 218) - serial fabularno-dokumentalny **21:20** Na sygnale (318) - serial fabularno-dokumentalny **21:50** Mała matura 1947 (4) - serial obyczajowy **22:45** The Good Doctor (50) - serial obyczajowy **23:35** LEGEND *** dramat sensacyjny, USA/Wielka Brytania/Francja 2015. Reż. B. Helgeland, wyst. T. Hardy, E. Browning, D. Thewlis **01:55** ZMRUŻ OCZY *** obyczajowy, Polska 2003. Reż. A. Jakimowski, wyst. Z. Zamachowski, O. Prószyńska, M. Foremniak **03:30** Bez tożsamości (35) - serial kryminalny **04:20** Art Noc - koncert

POLSAT

06:00 Nowy dzień - program informacyjny **08:40** Malanowski i Partnerzy (220, 221) - serial fabularno-dokumentalny **09:40** Sekrety rodziny (139) - serial paradokumentały **10:40** Dlaczego ja? (466) - serial paradokumentały **11:40** Gliniarze (459) - serial paradokumentały **12:50** Wydarzenia **13:25** Interwencja - magazyn reporterów **13:40** Trudne sprawy (813) - serial paradokumentały **14:40** Dlaczego ja? (979) - serial paradokumentały **15:50** Wydarzenia **16:10** Pogoda **16:15** Interwencja - magazyn reporterów **16:30** Na ratunek - serial paradokumentały **17:00** Gliniarze - serial paradokumentały **18:00** Pierwsza miłość (3243) - serial obyczajowy **18:50** Wydarzenia **19:25** Gość Wydarzeń - program publicystyczny **19:45** Sport **19:55** Pogoda **20:00** Wolni od długów - reality show **21:05** ILU MIAŁAŚ FACETÓW ** komedia romantyczna, USA, 201. Reż. M. Mark, wyst. A. Graynor, B. Jr. Ed, Ally, mimo, że jest atrakcyjna, inteligentna, niezależna i zabawna obawia się, że już zawsze pozostanie samotna. Pod wpływem interesującego artykułu w prasie postanawia poszukać tego jednego wśród swoich byłych. W tym celu Ally postanawia wybrać się w podróż śladami przeszłości. Jej towarzyszem będzie sympatyczny sąsiad. Co z tego wyniknie? Czy rzeczywiście na przestrzeni lat przegapiła swojego księcia z bajki? **23:35** MAMUŚKA *** komediodramat, USA 1998. Reż. C. Columbus, wyst. J. Roberts, S. Sarandon, E. Harris **02:20** Tajemnice losu - program rozrywkowy **04:40** Disco Gramy - muzyczny program rozrywkowy **05:25** Telezakupy TV Okazje

05:40 Uwaga! - magazyn reporterów **06:00** Ukryta prawda (1181) - serial paradokumentały **07:00** Kuchenne rewolucje - program rozrywkowy **08:00** Dzień Dobry TVN - magazyn **11:35** Doradca smaku - magazyn kulinarny **11:45** Ukryta prawda (1279, 1182, 761) - serial paradokumentały **14:55** Szpital (416) - serial paradokumentały **16:00** LAB (4) - serial kryminalny **17:00** Kuchenne rewolucje - program rozrywkowy **18:00** Ukryta prawda - serial paradokumentały **19:00** Fakty **19:25** Uwaga! Koronawirus - program informacyjny **19:35** Sport **19:45** Pogoda **19:55** Uwaga! - magazyn reporterów **20:10** Doradca smaku - magazyn kulinarny **20:15** Na Wspólnej (3229) - serial obyczajowy **20:55** Milionerzy - teleturniej **21:30** Kuchenne rewolucje - program rozrywkowy **22:30** TYLKO MNIE KOCHAJ ** komedia romantyczna, Polska 2006. Reż. R. Zatorski, wyst. M. Zakościelny, A. Grochowska, J. Wróblewska Michał jest zamożnym współwłaścicielem firmy architektonicznej. Pozostaje w wolnym związku z Agatą, partnerką w interesach. Pewnego dnia do jego drzwi puka siedmioletnia Michalina. Rezolutna dziewczynka oznajmia mu, że jest jego córką. W tym samym czasie w jego firmie jawia się nowa współpracowniczka Julia, specjalizująca się w architekturze zieleni. Michałowi szybko ulega jej urokowi. Wydarzenia te stanowią początek wielkich zmian w jego życiu. . . **00:45** Szadź 2 - kulisy produkcji - felieton **01:10** Efekt Domina (1) - serial dokumentalny **01:45** Uwaga! - magazyn reporterów **02:05** NOC Magii - interaktywny program rozrywkowy **03:30** Szpital (416) - serial paradokumentały

05:50 Szkoła (607) - serial paradokumentały **06:50** Szpital (722) - serial paradokumentały **07:50** Po pierwsze kino - program rozrywkowy **07:55** Zakochani po uszy (343) - telenowela **08:25** Miłe wieści - program rozrywkowy **08:30** Rozwód. Walka o wszystko (26) - serial paradokumentały **09:30** Ukryta prawda (1065, 1066) - serial paradokumentały **11:30** Ten moment (26) - serial paradokumentały **12:00** Szpital (723) - serial paradokumentały **13:00** Szkoła (608) - serial paradokumentały **14:00** 19 + (620) - serial paradokumentały **14:30** Sąd rodzinny (157) - serial fabularno-dokumentalny **15:30** Sędzia Anna Maria Wesołowska (595) - serial fabularno-dokumentalny **16:30** Ukryta prawda (891) - serial paradokumentały **17:30** Rozwód. Walka o wszystko (27) - serial paradokumentały **18:30** Brzydula (3) - serial komediowy **19:00** 19 + (621) - serial paradokumentały **19:30** Zakochani po uszy (344) - telenowela **20:00** Hotel Paradise - reality show **21:00** ZANIM ODEJDĄ WODY ** komedia, USA 2010. Reż. T. Phillips, wyst. R. Downey Jr., Z. Galifianakis, M. Monaghan **23:10** JOHN Q *** dramat sensacyjny, USA 2002. Reż. Nick Cassavetes, wyst. D. Washington, R. Duvall John Q jest głową niezbyt zamożnej, ale szczęśliwej rodziny. Zabraný przez bank samochód przestaje być problemem, kiedy okazuje się, że ukończony synek potrzebuje natychmiastowego przeszczepu serca, inaczej umrze. John jednak dowiaduje się, że jego polisa nie obejmuje takiej operacji. Ostatecznie terroryzuje pracowników i pacjentów pogotowia, próbując wymusić na lekarzach przeprowadzenie operacji na dziecku. Trudny film, ale Washington przystępuje nigdy nie zawodzi. **01:40** Z archiwum X 2 (3) - serial s-f **02:40** Druga strona medalu - talk show **03:15** NOC Magii - interaktywny program rozrywkowy

TEATR:
TEATR STARY (ul. Jezuicka 18): brak spektakli
TEATR OSTERWY (ul. Narutowicza 17): PIĄTEK

SOBOTA NIEDZIELA: **Czego nie widać** – 19.00

TEATR ANDERSENSA (plac Teatralny 1): brak spektakli
FILHARMONIA LUBELSKA (ul. Curie-Skłodowskiej 5): PIĄTEK: XXIV Forum im. Witolda Lutosławskiego – 19.00
NIEDZIELA: XXIV Forum im. Witolda Lutosławskiego – 17.00
TEATR MUZYCZNY (ul. Curie-Skłodowskiej 5): brak spektakli
CENTRUM KULTURY (ul. Peowiaków 12): PIĄTEK: Lem. Wyprawa 1 – 20.00
NIEDZIELA: Koncert: Recitale uczniów Lubelskiej Szkoły Jazzu i Muzyki Estradowej – 17.00

KINA:
KINO BAJKA (ul. Radziszewskiego 8): PIĄTEK: Biuro detektywistyczne

Lassego i Mai. Rabuś z pociągu – 09.00; **Co w duszy gra** – 11.00; **Nomadland** – 14.30, 20.30; **Na rauszu** – 16.30; **Ojciec** – 14.45, 18.30; **Minari** – 16.45; **Proste rzeczy** – 19.00; **Zabij to i wjedź z tego miasta** – 20.45
SOBOTA NIEDZIELA: Biuro detektywistyczne Lassego i Mai. Rabuś z pociągu – 12.30; **Co w duszy gra** – 12.45; **Nomadland** – 14.30, 20.30; **Na rauszu** – 16.30; **Ojciec** – 14.45; **Minari** – 16.45; **Proste rzeczy** – 19.00; **Zabij to i wjedź z tego miasta** – 20.45

CENTRUM SPOTKANIA KULTUR (plac Teatralny 1): PIĄTEK: **Na rauszu** – 19.00
SOBOTA: **Ludzki głos** – 17.00; **Proste rzeczy** – 18.15; **Martin Eden** – 20.00
NIEDZIELA: **Ludzki głos** – 16.00; **Proste rzeczy** – 17.15; **Martin Eden** – 19.00

PUŁAWY-SYBILLA (Al. Partyzantów 6): PIĄTEK: **Na rauszu** – 17.00; **Ojciec** – 19.15; **Psy i Koty 3** – 15.15; **Wolka** – 21.00
SOBOTA NIEDZIELA: **Co w duszy gra** – 13.15; **Na rauszu** – 17.00; **Ojciec** – 19.15; **Psy i Koty 3** – 11.30, 15.15; **Wolka** – 21.00
BIAŁA PODŁASKA – MERKURY (ul. Brzeska 43): PIĄTEK: **Co w duszy gra** – 14.30; **Ojciec** – 18.15; **Psy i Koty 3** – 16.30; **Wolka** – 20.15
SOBOTA NIEDZIELA: Biuro detektywistyczne Lassego i Mai. Rabuś z pociągu – 12.45; **Co w duszy gra** – 14.30; **Ojciec** – 18.15; **Psy i Koty 3** – 11.00, 16.30; **Wolka** – 20.15

ŚWIDNIK – LOT (al. Lotników Polskich 24): PIĄTEK SOBOTA NIEDZIELA: **Co w duszy gra 2D** – 15.45; **Psy i Koty 3** – 17.50; **Sound of Metal** – 19.40

ZAMOŚĆ – STYLOWY (ul. Odrodzenia 9): PIĄTEK: **Co w duszy gra 2D** – 13.30, 15.45, 18.00; **Jeden gniewny człowiek** – 20.30; **Ludzki głos** – 19.30; **Nomadland** – 19.00; **Ojciec** – 18.00; **Psy i Koty 3** – 13.00, 15.00, 17.00; **Ściema po polsku** – 19.00; **Wolka** – 20.30
SOBOTA: **Co w duszy gra 2D** – 13.30, 15.45, 18.00; **Jeden gniewny człowiek** – 20.30; **Ludzki głos** – 17.30; **Nomadland** – 19.00; **Ojciec** – 19.30; **Psy i Koty 3** – 13.00, 15.00, 17.00; **Ściema po polsku** – 18.00; **Wolka** – 20.45
NIEDZIELA: **Co w duszy gra 2D** – 13.30, 15.45, 18.00; **Jeden gniewny człowiek** – 20.30; **Ludzki głos** – 19.30; **Nomadland** – 19.00; **Ojciec** – 18.00; **Psy i Koty 3** – 13.00, 15.00, 17.00; **Ściema po polsku** – 15.00; **Wolka** – 20.15

CHELM – ZORZA (ul. Strażacka 2): PIĄTEK: **Co w duszy gra 2D** – 13.30; **Co w duszy gra 3D** – 15.45; **Jeszcze jest czas** – 21.00; **Ściema po polsku** – 18.00
SOBOTA: **Co w duszy gra 2D** – 15.30; **Co w duszy gra 3D** – 13.00; **Jeszcze jest czas** – 18.00; **Ściema po polsku** – 20.30
NIEDZIELA: **Co w duszy gra 2D** – 13.00; **Jeszcze jest czas** – 20.15; **Ściema po polsku** – 18.00
ŁUKÓW – ŁOK (ul. Wyszyńskiego 20): PIĄTEK SOBOTA NIEDZIELA: **Psy i Koty 3** – 13.30, 17.00; **Co w duszy gra** – 15.15; **Nomadland** – 19.30; **Obiecująca. Młoda. Kobieta** – 20.30

Pippi Langstrump

FOT. TOMASZ TYLUS

NA SCENIE Na ten spektakl wielbiciele lubelskiego Teatru Andersena czekali długo, bo pierwotnie premiera planowana była na kwiecień minionego roku. Z powodu pandemii pokazy przekładane były o kolejne miesiące. Od jakiegoś czasu wiemy już, że oficjalna premiera „Pippi Langstrump”

w reżyserii Krzysztofa Rzączyńskiego odbędzie się 29 maja o 17. Ale po wcześniejszym luzowaniu obostrzeń organizatorzy zapraszają widzów na przedpremierowe pokazy.

- Postanowiliśmy nie zwlekać z prezentacją spektaklu „Pippi Langstrump” i proponujemy naszym widzom

obejrzenie spektaklu przed premierą - przekonuje Agata Will z Teatru Andersena. Pokazy przedpremierowe odbędą się 27 i 28 maja o 18.

To adaptacja prozy Astrid Lindgren z muzyką oryginalną George'a Riedla. Autorką scenografii i kostiumów do spektaklu jest Marta Kuliga, za teksty piosenek odpowia-

da Czarna (Joanna Rzączyńska), która podjęła się także tłumaczenia tekstu. Autorką choreografii jest Inga Pilchowska, a aranżacją muzyki i produkcją muzyczną zajął się Michał Kowalski.

Bilety dostępne m.in. na stronie internetowej Teatru Andersena.

DAD

FOT. MALWINA MAJER/FB TEATRU OSTERWY

Czego nie widać

NA SCENIE Już 21 maja Teatr im. Juliusza Osterwy w Lublinie otworzy się dla publiczności. W pierwszy po przerwie weekend pokazów będzie można zobaczyć sztukę „Czego nie widać”.

To najnowsza komedia Teatru Osterwy w

reżyserii Marcina Sławińskiego. Przedstawienie powstało w oparciu o niezwykle popularną sztukę Michaela Frayna, która uchodzi za klasykę gatunku.

- Czyż w teatrze podglądanym przez przysłowio-

wą dziurkę od klucza, w aktorach odgrywających role zarówno na scenie jak i poza nią, nie odnajdziemy samych siebie? Śmiejmy się zatem nie tylko z innych, ale przede wszystkim z siebie. Wszystkim nam to wyj-

dzie na zdrowie! - zapraszają organizatorzy.

„Czego nie widać” w Teatrze Osterwy od 21 do 23 maja o godzinie 19:00. Bilety do nabycia w kasie teatru i na stronie internetowej.

DAD

Wracają koncerty w Filharmonii

MUZYKA Już dziś, 21 maja, Filharmonia Lubelska zaprasza na pierwszy po przerwie koncert stacjonarny. W sali koncertowej zabrzmí m.in. prawykonanie „Temporatorium” Bogdana Dowłasza

Wydarzenie odbędzie się w ramach XXIV Forum im. Witolda Lutosławskiego. Tegoroczną edycję Forum zainaugurował w czwartek panel dyskusyjny w Instytucie Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS. Gośćmi wydarzenia byli: akordeonista, kompozytor, prof. dr hab. Bodan Dowłasz oraz kompozytor i gitarzysta, dr Eduardo Frigatti.

Kompozycji obu artystów będzie można wysłuchać podczas pierwszego z kon-

certów tegorocznego Forum: 21 maja o 19. Będą to „In Memoriam” Frigattiego oraz „Temporatorium” na chór mieszany, akordeon i orkiestrę smyczkową Dowłasza. Ponadto w programie koncertu znajdzie się „Miłość” Kantata na głos, klarnet, altówkę i wiolonczelę, op. 14 Józefa Kofflera.

Na scenie Filharmonii pojawią się znakomici artyści. Razem z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Lubelskiej wystąpi Chór Akademicki UMCS im. J. dwigi Czerwińskiej i soliści:

• Elwira Śliwkiewicz-Cisak – akordeon • Małgorzata Grzegorzewicz-Rodek – sopran • Katarzyna Czerniawska – altówka • Szymon Krzemień – wiolonczela • Jaremi Zienkowski – klarnet. Wydarzenie z pulpitu dyrygenckiego poprowadzi Zofia Bernatowicz.

W niedzielę, 23 maja, o 11 Filharmonia zaprasza na koncert kameralny „Młodzi Wykonawcy Muzyki Współczesnej”. Pojawią się uczniowie oraz nauczyciele lubelskich szkół muzycznych: S.M. I i II st. im. T. Szeligow-

skiego, S.M. I i II st. im. W. Lutosławskiego i O.S.M. I i II st. im. K. Lipińskiego.

Ci, którzy tego dnia odwiedzą instytucję, będą mieli okazję wysłuchać również chórów lubelskich szkół w ramach projektu Akademia Chóralna - Śpiewająca Polska Regionu Lubelskiego.

Bilety na piątkowy koncert kosztują 30 zł. Wejściówki na niedzielę: 10/20 zł. Bilety dostępne są na stronie internetowej oraz w kasie Filharmonii Lubelskiej. Obowiązuje reżim sanitarny.

DAD

Fire Party

DO ZOBACZENIA Kolejny weekend wydarzeń w ramach 5. edycji Festiwalu Scenografii i Kostiumów „Scena w Budowie”. „Złota Kieszeń” to nagrody ufundowane przez Centrum Spotkania Kultur w Lublinie dla najlepszych spektakli powstałych w ostatnim czasie. Podczas gali finałowej, która odbędzie się online 23 maja o 19, zostaną przyznane nagrody w kategoriach: spektakl, scenografia i kostiumy. Również w niedzielę, choć nieco wcześniej – o 17.30 – odbędzie się internetowy wernisaż wystawy studenckiej „Kassandra”; na Facebooku CSK zaprezentowane zostaną prace studentów polskich Akademii Sztuk Pięknych z Gdańska, Krakowa, Wrocławia, Warszawy, Katowic i Łodzi oraz z Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu. Stacjonarnie ekspozycję będzie można podziwiać w przestrzeniach Centrum Spotkania Kultur od poniedziałku, 24 maja do 30 czerwca w godzinach otwarcia budynku. Wstęp wolny. A Fundacja Sztukmistrze zaprasza na wydarzenie towarzyszące, czyli wielkoformatowe widowisko plenerowe z użyciem pirotechniki „Fire Party”. O 20.30 na placu Teatralnym przed CSK wystąpią najlepsi artyści sceny ognia, żonglerzy i akrobaci, a całe widowisko będzie miało komediową oprawę. Wstęp wolny. **DAD**

Czytanie Lema

WYDARZENIE Od 10 lat w Centrum Kultury w Lublinie działa projekt Czytelnia Dramatu, który spiera i popularyzuje najnowszy polski tekst dramatyczny. Z okazji jubileuszu, w piątek o 20, odbędzie się performatywne czytanie prozy Stanisława Lema. Po raz pierwszy od dawna będzie można się spotkać na żywo w Wirydarzu Centrum Kultury przy ul. Peowiaków 12. Czterech reżyserów: Daniel Adamczyk, Elżbieta Depta-Wielgos, Maciej Górczyński i Jacek Timingeriu stworzy swoisty kolaż sceniczny z wybranych tekstów Stanisława Lema w setką rocznicę urodzin pisarza. Udział w wydarzeniu jest bezpłatny. **DAD**

Lubelska Scena Poetycka

ONLINE Dom Słów oraz Ośrodek Brama Grodzka - Teatr NN zapraszają na majowe święto poezji organizowane w ramach obchodów 100. rocznicy urodzin Julii Hartwig. Lubelska Scena Poetycka odbędzie się w dniach 26-28 maja i w całości zostanie przeprowadzona online. W tym roku nie odbędzie się cieszący się od lat dużą popularnością Festiwal Miasto Poezji. Mimo to jego organizatorzy pragną kontynuować tę tradycję i zaprosić mieszkańców Lublina na ciekawe spotkania z poezją. W tym celu powstaje zupełnie nowe miejsce na mapie Lublina, czyli Lubelska Scena Poetycka. Tu, we współpracy z miejscowymi autorami, twórcami i animatorami będzie wspomnianą postać Julii Hartwig. - Zapraszamy również na niecodzienny, bo rozgrywający się w przestrzeni online poetycki slam oraz na spotkanie autorskie wokół najnowszej książki Grzegorza Uzdarskiego „Nowe wiersze sławnych poetów” - dodają organizatorzy. Dodatkowo w przestrzeni miasta pojawią się „nadrukowane” na podstopnicach wiersze Julii Hartwig. - Zapraszamy również na niecodzienny, bo rozgrywający się w przestrzeni online poetycki slam oraz na spotkanie autorskie wokół najnowszej książki Grzegorza Uzdarskiego „Nowe wiersze sławnych poetów” - dodają organizatorzy. Dodatkowo w przestrzeni miasta pojawią się „nadrukowane” na podstopnicach wiersze Julii Hartwig. Przygotowane zostanie także drugie wydanie zbioru „Koleżanki i inne wiersze lubelskie” w wyborze Julii Hartwig i Tomasza Pietrasiewicza, ze wstępem Pawła Próchniaka. **DAD**

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 49 utworzą rozwiązanie - sentencję Hipokratesa.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Szparagi na talerzu

Właśnie pojawiły się w sklepach i na straganach, a ponieważ sezon na nie jest krótki, warto najeść się na zapas. Można przyprawić je anyżkiem i miętą, dobrze smakują z jajkiem, z migdałami polane miodem, z szynką, owocami morza, smardzami i ziemniakami. A nawet na gorących gofrach

Waldemar Sulisz

Młode pędy szparaga lekarskiego chętnie podawano w staropolskiej kuchni. Co ciekawe, wielkim przysmakiem były także „szparagi” chmielowe, czyli młode pędy chmielu wydobywane z ziemi. Dodawano je do bulionów i wywarów, a także przypiekano na ogniu.

Oto receptura na młode pędy chmielu sprzed ponad dwustu lat:

„Potrawa dla chorych. Szparagi i chmiel młody na wiosnę dla chorych bardzo dobry tak nagotowany. Wziąć szparagów albo chmieli młodego sosików, obwarzyć, polewkę odcaodzić, a zalać rosółkiem kapłunim albo cielęcym. Wedle upodobania zaprawić, podać choremu” – podaje prof. Jarosław Dumanowski, znawca kuchni staropolskiej.

Ponieważ pędy szparaga lekarskiego były produktem krótkotrwałym, zaprawiano je w celu dłuższego przechowania. – Obkrój szparagi po samą zieloność, opłucz, włóż w gorącą wodę, niech się raz zagotują. Gdy wyjmiesz i przestygną, włóż je w dużą butel, wlej tej wody, w której się gotowały, zatkać korkiem butelki i wstaw do piwnicy w piasek, a dotrzymają świeżości – dodaje Dumanowski.

Jak kupować i gotować szparagi

Szparagi nie są wybredne. Udują się w piaszczystej ziemi. Potrafią polubić mróz. Uprawa tej szlachetnej rośliny wymaga czujności hodowców. Wypatrują wychylających się z gleby kielków i przysypują je ziemią. Ponieważ jemy pędy, które w całości rosną pod ziemią. Wyjątkiem są szparagi zielone, które wypuszcza się na światło.

Jak kupować szparagi? Najlepiej od lokalnego rolnika. W sklepie sprawdźmy, czy są świeże. Sprzedawane w pęczkach nie mogą mieć zbyt zdrewniałych końcówek, bo wtedy połowę szparaga wyrzucimy. Szparagi sprzedawane są w pęczkach. Należy oswobodzić je z nitki, następnie za pomocą nożyka do obierania warzyw obrać ze zdrewniałej skórki u nasady, obciąć zdrewniałe końce, umyć i osuszyć.

Obrane szparagi należy na powrót związać w pęczek i gotować na stojąco tak, by główki wystawały nad powierzchnię wrzątku. I to jest największa tajemnica w gotowaniu szparagów. Główki młodych szparagów są tak delikatne, że wystarczy im gotowanie na parze. Inna tajemnica polega na zagotowaniu wody z tłuszczem, solą i cukrem oraz gotowaniu al dente (na pół twardo), bo nie ma nic gorszego niż rozgotowane szparagi.

Z czym jeść szparagi?

Najlepsze są prosto z wody, polane tartą bułką z masłem. Świetnym dodatkiem jest masło pietruszkowe z dodatkiem posiekanego jajka na twardo. Pasują do nich cienkie plasterki chudej szynki, otoczonej warstwą tłuszczu. Do tego można dodać sos holenderski.

Najwięksi smakosze zjadają szparagi z serami pleśniowymi. Na zimno. Lub pod serową pierzynką. Prosto z piekarnika.

Szparagi dobrze smakują z sosem musztardowym.

– Z Francji przywiozłam przepis na szparagi w sosie

musztardowym – mówi Marta Stelmach, właścicielka zajazdu „Marta” w Pułankowicach. Robię sos winegret (oliwa, sok z cytryny, woda, sól, cukier pieprz) i łączę z dobrą francuską musztardą. Potem zostaje maczać szparagi w ostrym sosie i rozkoszować się ich smakiem. Do dań ze szparagów można podać kieliszek dobrego rieslinga o owocowym aromacie.

Pomysły na szparagi

Są tak lubiane, że każdy ma na nie jakiś patent. Zbigniew Kmiec z Biłgoraja radzi, żeby ze szparagami

upiec ziemniaczany suflet pokrzywowy.

Stanisław Leszczyński, skrzypek z zespołu Neoklez, lubi jeść szparagi z jajecznica.

– Miód i szparagi to bardzo dobre złożenie. Wystarczy ugotować szparagi na parze, polać je rozpuszczonym miodem, obsypać płatkami migdałów – mówi Anna Szczśniak, nauczycielka z Zespołu Szkół Rolniczych w Pszczelnej Woli, gdzie wykonaliśmy zdjęcia.

Szparagi doskonale łączą się z serami pleśniowymi.

– U mnie w domu podaje się risotto ze szparagami

– mówi znakomita pisarka Małgorzata Kalcińska.

Intrygujące połączenie to szparagi i orzeszki ziemne. Oto pomysł na sos. Należy wymieszać 3 łyżki oleju słonecznikowego z 3 łyżkami soku z cytryny, dodać trochę sosu sojowego, doprawić cukrem, solą i pieprzem, dodać posiekane i podprażone orzeszki ziemne (niesolone). Wymieszać i tak przygotowanym sosem polać szparagi ugotowane na parze.

Ryby i szparagi?

Jak najbardziej. Takie połączenie stosowali Francuzi i Anglicy. Podawali szparagi

do dań z drobiu oraz białych ryb. Ulubioną rybą do szparagów był turbot. Jego mięso ma delikatny maślany smak, z dodatkiem szparagów polanych masłem smakuje wyśmienicie.

Ze szparagami można podać pstrągi z grilla. Wtedy przyda się jakiś dobry sos. W książce Niki Segnit „Leksykon smaków” znalazłem przepis na sos maltański z pomarańczami zalecany do szparagów. Jak go zrobić? Z czerwonych pomarańczy wycisnąć 100 gram soku. Gotować, redukując płyn do 2 łyżek. Dodać skórkę otartą z pomarańczy, gotować minutę. Wymieszać z sosem holenderskim przyrządzonym z 4 żółtek, polać szparagi i podawać. Znakomite.

Szparagi i miód to bardzo smaczne połączenie. Jeśli mamy w domu gofrownicę, możemy ugotowane szparagi położyć na gorącym gofrach, polać miodem, obsypać podprażonymi migdałami. A nawet posypać startym parmezanem

FOT. MAŁGORZATA SULISZ

Szparagi z pietruszkowym masłem

SKŁADNIKI: 1 kg szparagów, 4 plastry wędzonej szynki, 150 g masła, 2 jajka, natka pietruszki, sól i pieprz

WYKONANIE: szparagi ugotować według zasad, omówionych wyżej. Drobno posiekać ugotowane jajko, wrzucić na roztopione masło, dodać posiekaną pietruszkę, zamieszać i natychmiast wyłożyć na szparagi. Podawać z plasterkiem szynki.

Szparagi po polsku

SKŁADNIKI: 3 pęczki szparagów, sól, 3 łyżki masła, 45 g tartej bułki, 3 żółtka ugotowane na twardo, 1 łyżka siekanej natki pietruszki.

WYKONANIE: szparagi umyć, odłamać zdrewniałe końce, związać w pęczki. Resztki ze szparagów zalać wrzącą, osoloną wodą do 1/3 wysokości garnka. Włożyć szparagi do wrzącej wody, przykryć i zmniejszyć płomień. Delikatne wierzchołki szparagów muszą wystawać ponad wodę i gotować się na parze. Gotować 15 minut, wyjąć z wody, osuszyć i umieszczamy na ogrzanych talerzach.

Rozpuścić masło na patelni, dodać bułkę; podsmażyć, mieszając, aż bułka się zarumieni. Dodać żółtka i natkę, wymieszać. Wyłożyć na szparagi i podawać.